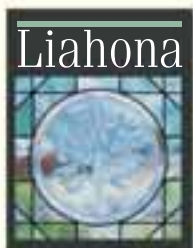

ÅRGÅNG 127 • NUMMER 7 • JESU KRISTI KYRKA AV SISTA DAGARS HELIGA • JULI 2003

Liahona

Liahona

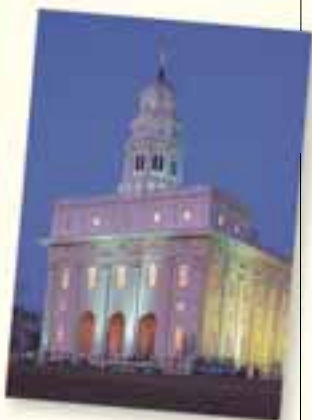

PÅ OMSLAGET

Färgat glas av Tom Holdman.
Foto Floyd och Tom
Holdman. Se "Historiska
ögonblick i nytt ljus", s 8.

LILLA STJÄRNANS OMSLAG
Illustration Dilleen Marsh.

SE S 16

ARTIKLAR

- 2 Budskap från första presidentskapet: Det äktenskap som består
Gordon B Hinckley
- 8 Historiska ögonblick i nytt ljus
- 25 Besökslärnarnas budskap: Förbered dig så att du kan motstå
frestelser
- 26 Frälsarens besök i andevärlden *Spencer J Condie*
- 31 Översikt över Nya testamentets tid: De forna apostlarna – deras
liv och skrivelser
- 42 Sista dagars heliga berättar
Anförtrodd i hennes vård *Annette Candland Alger*
Jag fann inte Gud – han fann mig *Jochen A Beisert*
Tack, fru Pfeil *Carl Nelson*
- 48 Så kan du använda *Liahona* juli 2003

UNGDOMSSIDORNA

- 16 Att följa i tro *Joseph B Wirthlin*
- 21 Affisch: Älska Gud av allt ditt hjärta
- 22 Utestängd *Michele Tolley*
- 34 Ta examen med heder *Gabriel González*
- 36 Ljus i ett mysteriernas land *Lynne S Topham*
- 47 Visste du detta?

LILLA STJÄRNAN

- 2 Kom, lyssna till profetens röst: Bönens livlina
James E Faust
- 4 Berättelser ur Nya testamentet: Apostlarna
leder kyrkan; Petrus botar en man
- 9 Tempelbilder
- 10 Bens gåva *Howard R Driggs*
- 13 För små vänner: Väv en pionjärbild
- 14 Samlingsstunden: "Följ
mig" *Vicki F Matsumori*
- 16 Särskilda vittnen: Trons
sköld *Boyd K Packer*

SE S 36

Första presidentskapet:

Gordon B Hinckley, Thomas S Monson, James E Faust

De tolv kvorum:

Boyd K Packer, L Tom Perry, David B Haight,
Neal A Maxwell, Russell M Nelson, Dallin H Oaks,
M Russell Ballard, Joseph B Wirthlin, Richard G Scott,
Robert D Hales, Jeffrey R Holland, Henry B Eyring

Chefredaktör: Dennis B Neuenschwander

Rådgivande: J Kent Jolley, W Rolfe Kerr, Stephen A West

Verkställande direktör: David L Frischknecht

Redigeringschef: Victor D Cave

Grafisk chef: Allan R Loyborg

Redaktionschef: Richard M Romney

Assisterande chefredaktörer: Marvin K Gardner, Vivian Paulsen, Don L Searle

Redaktionspersonal: Collette Nebeker Aune, Susan Barrett,
Ryan Carr, Linda Stahle Cooper, LaRene Porter Gaunt, Shanna Ghaznavi, Jennifer L Greenwood, Lisa Ann Jackson, Carrie Kasten, Melvin Leavitt, Melynn Minson, Sally J Odekir,
Adam C Olson, Judith M Paller, Jonathan H Stephenson,
Rebecca M Taylor, Roger Terry, Janet Thomas, Paul VanDenBerghe, Julie Wardell, Kimberly Webb, Monica Weeks

Grafikansvarig: M M Kawasaki

Bildredaktörer: J Scott Knudsen, Scott Van Kampen

Produktionschef: Jane Ann Peters

Design och produktionspersonal: Fay P Andrus, C Kimball Bott, Howard Brown, Thomas S Child, Reginald J Christensen, Brent Christison, Sharri Cook, Kerry Lynn C Herrin, Kathleen Howard, Denise Kirby, Todd R Peterson, Randall J Pixton, Mark W Robison, Brad Teare, Kari A Todd, Claudia E Warner

Marknadschef: Larry Hiller

Tryckerichef: Kay W Briggs

Distributionschef: Kris T Christensen

Ansvarig utgivare för Kyrkorytt: Gösta Körlof

Redaktör: Birgitta Karlfeldt

Stora Hundens gata 618

136 64 Haninge

Tfn/Fax 08-745 0726

E-post: hunden618@telia.com

Översättningstjänst

Box 17558

118 91 STOCKHOLM

Besöksadress: Mariatorget 1A

Tfn 08-556 029 80, Fax 08-556 029 89

E-post: edlundcg@ldschurch.org

Prenumeration eller ändring av adress sker genom din enhets tidskriftsombud eller direkt till Göteborg Sweden Service Center, Utlandsgatan 24, 412 80 Göteborg. Tel: 031-77 88 976, fax 031-16 55 29. Priset för en helårsprenumeration är SEK 150:00 och betalas till pg 260353-8. Skriv: "Liabona".

Sänd manuskript och förfrågningar till Liabona, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; eller e-mail till cur-liabona-imag@ldschurch.org

Liabona (en term i Mormons bok som betyder "kompass" eller "vägvisare") publiceras på albanska, armeniska, bulgariska, cebuano, danska, engelska, estniska, fiji, finska, franska, haitiska, holländska, indonesiska, isländska, italienska, japanska, kambodjanska, kinesiska, kiribati, koreanska, kroatiska, lettiska, litauiska, malagasy, marshalliska, mongoliska, norska, polska, portugisiska, rumänska, ryska, samoanska, singalesiska, slovenska, spanska, svenska, tagalog, tahitiska, tamil, telugu, thailändska, tjeckiska, tonga, tyska, ukrainska, ungerska, och vietnamesiska. (Hur ofta den utkommer varierar för olika språk.)

© 2003 Intellectual Reserve, Inc. Med ensamrätt.
Tryckt i Förenta staterna.

For Readers in the United States and Canada:

July 2003 Vol. 127 No. 7. LIAHONA (USPS 311-480) Swedish (ISSN 1522-9246) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$16.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah, and at additional mailing offices. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send address changes to Salt Lake Distribution Center, Church Magazines, PO Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368.

BREV TILL REDAKTIONEN

Haz tú lo justo

S

"GÖR VAD ÄR RÄTT"

Tack för äldste Richard G Scotts artikel "Gör vad är rätt" i marsnumret 2001 av *Liabona* (spanska). När jag fick veta att min dotter och en ung man blivit kära i varandra fast de var mycket unga, blev jag arg och sade en del som inte var snällt av mig. Men på kvällen bad jag om att få veta hur jag skulle kunna hjälpa dessa ungdomar. Nästa dag läste jag äldste Scotts artikel och fick svaret.

Jag talade med min dotter, och vi grät tillsammans när jag läste upp några avsnitt ur artikeln. Sedan talade jag med den unge mannen, läste upp samma avsnitt för honom och bad honom förlåta mig. Han hade också läst *Liabona*, och han förstod att detta råd inte bara var min egen åsikt. En apostel hade gett det här rådet. Den här upplevelsen förenade oss tre. Jag vet inte vad jag skulle ha gjort utan äldste Scotts råd.

*Rosario Colmenares,
Chorrillos församling,
Lima Chorrillos stav, Peru*

UNDERVISNING: DEN HÖGSTA KALLELSEN

För en tid sedan hälsade jag på hos en vän som tillhör en annan kyrka. Jag har talat med honom om vår kyrka många gånger, men han är inte intresserad. Därför blev jag förvånad när han berättade att han läste en bok som hette *Undervisning: Den högsta*

kallelsen – Ett källmaterial för undervisning om evangeliet. Han var fascinerad av innehållet. Jag frågade honom hur han fått tag i den boken, eftersom jag som medlem och ledare i kyrkan ännu inte hade den. Han svarade att han fått den av sin brorson som i sin tur fått den av någon annan.

Jag är mycket tacksam till min himmelske Fader för standardverken och för alla kyrkans publikationer. De hjälper inte bara sista dagars heliga, utan hela världen.

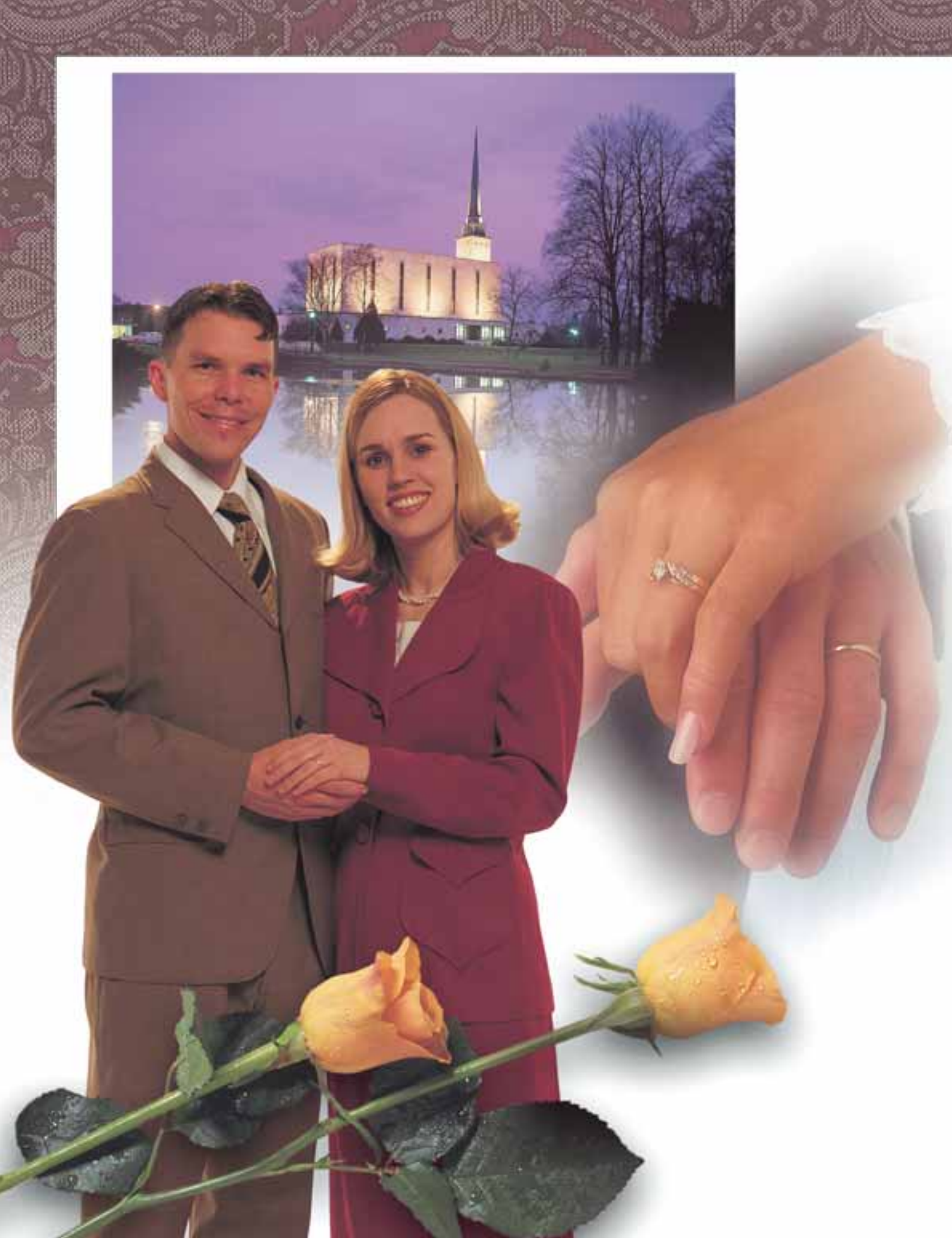
*Felipe Urbina,
Rubén Daríos gren,
Managua Rubén Daríos distrikt,
Nicaragua*

PRESIDENT HINCKLEYS RÅD HJÄLPER UNGDOMAR

Jag är 16 år gammal. I dag läste jag ett nummer av *Liabona* (spanska) som någon lånat mig, och den påminde mig om hur mycket profetens råd har hjälpt mig. Jag vet att kyrkan är sann, men mina föräldrar vill inte att jag ska låta döpa mig. Så jag har hjälpt till med missionärsarbetet och gått i kyrkan i ett och ett halvt år.

Det känns bra att veta att det finns en profet som talar med Gud och uppenbarar hans vilja för oss. Jag har sett honom flera gånger vid generalkonferenser och på satellitsändningar, då han rätt ungdomar att hålla sig rena och vara goda föredömen för andra. Det rådet har hjälpt mig visa mina klasskamrater att kyrkans lära är sann och att den hjälper alla som handlar i enlighet med den.

*Mateo Pereyra,
Alto Alberdis församling,
Córdobas västra stav, Argentina*

Äktenskap som består

PRESIDENT GORDON B HINCKLEY

Får jag som inledning berätta om två upplevelser. Den första händelsen inträffade när jag besökte det nya templet i Washington D.C. Ett antal reportrar var närvarande vid det tillfället. De var nyfikna på denna vackra byggnad, olik andra kyrkobyggnader – med annorlunda innebörd, annorlunda ändamål och annorlunda när det gäller vilka som får komma innanför dess heliga murar.

Jag förklarade att efter det att byggnaden invigts som Herrens hus, får endast värdiga medlemmar komma in, men att besökare före invigningen under en period från en månad till sex veckor inbjuds att se hela byggnaden. Jag förklarade också att vi inte önskade dölja den för världen, men att vi efter invigningen ser templet som en byggnad så helig att ett rent liv och strikt åttlydnad av kyrkans normer blir kravet för att inträda däri.

Vi talade om de ändamål som templen byggts för. Jag förklarade dessa ändamål och betonade särskilt det ändamål som berör alla tänkande män och kvinnor, nämligen eviga äktenskap. Medan jag gjorde detta, funderade

jag på en upplevelse jag hade i samband med visningen före invigningen av templet i London 1958.

Ett ungt par i England

Vid det tillfället stod tusentals nyfikna men uppriktiga människor i långa köer för att få komma in i byggnaden. En polis, som placerats där för att dirigera trafiken, anmärkte att det var första gången han sett engelsmän ivriga att komma in i en kyrka.

De som besåg byggnaden ombads vänta med frågor tills de avslutat rundturen. På kvällarna satt jag tillsammans med missionärerna och talade med dem som hade frågor. Då ett ungt par kom ned för templets entrétrappor frågade jag om jag kunde hjälpa dem på något sätt. Den unga kvinnan tog till orda och sade: "Ja. Vad menas med 'evigt äktenskap', som nämndes i ett av rummen?" Vi satt på en bänk under en åldrig ek som stod nära ingången. Vigselringen på hennes finger visade att de var gifta, och hennes sätt att krama mannens hand visade att de älskade varandra.

Allas vår Fader, som älskar sina barn och vill deras bästa, har gjort så att denna den heligaste och ädlaste av mänskliga relationer, äktenskapet och familjen, under de rätta betingelserna kan fortsätta.

"Nu till din fråga", sade jag. "Jag antar att ni vigdes av en pastor."

"Ja", svarade hon, "för bara tre månader sedan."

"Märkte ni att när pastorn uttalade vigselorden talade han också om att ni skulle skiljas åt?"

"Vad menar ni?" replikerade hon snabbt.

"Ni tror att livet är evigt, inte sant?"

"Naturligtvis", svarade hon.

Jag fortsatte: "Kan ni tänka er evigt liv utan evig kärlek? Kan någon av er tänka er evig lycka utan den andres sällskap?"

"Naturligtvis inte", löd det omedelbara svaret.

"Men vad sade pastorn när han utförde vigseln? Om jag minns orden rätt, sade han bland annat: 'I hälsa och sjukdom, i medgång och motgång, i lust och nöd, tills döden skiljer er åt.' Han gick så långt han ansåg att hans myndighet tillät och det var tills döden skiljer er åt. Faktum är att jag tror att om ni skulle fråga honom, skulle han med eftertryck förneka familjens existens bortom graven.

"Men", fortsatte jag, "allas vår Fader, som älskar sina barn och vill deras bästa, har gjort så att denna den heligaste och ädlaste av mänskliga relationer, äktenskapet och familjen, under de rätta betingelserna kan fortsätta.

Under det förunderliga och gripande samtalet mellan Frälsaren och hans apostlar, sade Petrus: 'Du är Messias, den levande Gudens Son', och Herren svarade: 'Salig är du, Simon, Jonas son. Ty kött och blod har inte uppenbarat detta för dig, utan min Fader som är i himlen.' Herren sade vidare till Petrus och hans ämbetsbröder: 'Jag skall ge dig himmelrikets nycklar. Allt vad du binder på jorden skall vara bundet i himlen, och allt vad du löser på jorden skall vara löst i himlen' (se Matt 16:13–19).

Vid detta tillfälle då myndighet överlämnades, gav Herren sina apostlar det heliga prästadömet's nycklar, vars makt sträcker sig bortom livet och döden in i evigheten.

Samma myndighet har återgivits till jorden av samma apostlar som innehade den i forna dagar, Petrus, Jakob och Johannes." Jag sade vidare att efter templets invigning påföljande söndag, skulle dessa, det heliga prästadömet's nycklar, utövas till förmån för de män och kvinnor som trädde in i detta heliga hus för att få sin vigsel förrättad. De förenas då i ett förbund som döden inte kan upplösa och tiden inte förgöra.

Detta var mitt vittnesbörd till detta unga par i England. Jag bär samma vittnesbörd till er i dag och till hela världen. Vår Fader i himlen, som älskar sina barn, vill ge dem det som medför lycka nu och i kommande evigheter, och det finns ingen större lycka än den som står att finna inom den mest meningsfulla av alla mänskliga relationer – den mellan man och hustru, föräldrar och barn.

"Är kärleken som en ros?"

För ett antal år sedan kallades jag till ett sjukhus där en mor låg på sin dödsbädd i en allvarlig sjukdom. Hon avled en kort tid senare och lämnade efter sig make och fyra barn, däribland en gosse på sex år. Sorgen var djup, smärtsam och tragisk. Men genom tårarna lyste en tro, vacker och stark, på att lika säkert som det nu skedde en sorgens skilsmässa, skulle det senare ske en glädjens återförening, för deras äktenskap hade inletts med besegling för tid och evighet i Herrens hus, genom det heliga prästadömet's myndighet.

Varje man som verkligen älskar en kvinna, och varje kvinna som verkligen älskar en man hoppas och drömmer att deras förening ska vara för evigt. Men äktenskapet är ett förbund som beseglas genom myndighet. Om myndigheten är given endast av staten, gäller den bara så långt som statens jurisdiktion sträcker sig, och den upphör i och med döden. Men lägg till statens myndighet den makt som förlänats av honom som övervann döden, så består föreningen bortom livet, om parterna i äktenskapet lever värdiga löftet.

När jag var mycket yngre och inte lika skör, dansade vi till en sång vars text lät ungefär så här:

*Är kärleken som en ros
som blommor och växer,
sedan vissnar och dör
när sommar'n är slut?*

Det var ju bara en dansmelodi, men det var en fråga som ställts genom århundradena av män och kvinnor som älskade varandra och såg bortom nuet in i en evig framtid.

Den frågan besvarar vi med ett nej, och bekräftar att kärlek och äktenskap enligt Herrens uppenbarade plan inte är som en ros som vissnar när sommaren är över. I stället är de eviga, lika säkert som att himlens Gud är evig.

Men denna gåva, dyrbarare än allt annat, har sitt pris – självdisciplin, dygd och lydnad mot Guds bud. Detta kan vara svårt, men är möjligt med den motivation som kommer av kunskap om sanningen.

"Vittnesbörd från deras läppar"

President Brigham Young (1801–1877) förklarade en gång: "Det finns inte en enda ung man i vårt samhälle som inte skulle vara villig att fara härifrån till England för att vigas på rätt sätt, om han förstod tingen sådana de är. Det finns inte en enda ung kvinna i vårt samhälle, som älskar evangeliet och önskar få dess välsignelser, som skulle vilja gifta sig på annat sätt."¹

Många har färdats så långt och ännu längre för att få del av en tempelvigelses välsignelser. Jag har sett en grupp sista dagars heliga som

– innan ett tempel uppfördes i deras hemland – hade avstått från mat för att möjliggöra den långa resan till templet i Laie i Hawaii. Innan vi hade ett tempel i Johannesburg, träffade vi några som klarat sig utan en del av livets nödtorft för att få råd till tusenmilafärden med flyg från Sydafrika till templet i Surrey i England. Det fanns ett ljus i deras ögon och leenden i deras ansikten och vittnesbörd från deras läppar om att det var värt oändligt mycket mer än det kostade.

Och jag minns när jag i Nya Zeeland för många år sedan hörde vittnesbördet från en man från bortre sidan av Australien som, efter att först ha vigts av borgerlig myndighet och sedan anslutit sig till kyrkan med hustru och barn, färdades hela vägen över kontinenten,

Kärlek och äktenskap enligt Herrens uppenbarade plan är inte som en ros som vissnar när sommaren förgår. I stället är de eviga. Men denna gåva har sitt pris – självdisciplin, dygd och lydnad mot Guds bud.

Tänk er att
Johnny säger
till Mary: "Jag
vill att du ska bli min
bustru och mor till
våra barn. Men jag
vill inte ha dig eller
dem i evighet." Det
låter dumt, inte sant?

sedan över Tasmanhavet till Auckland och så
ner till templet i den vackra dalen Waikato.
Om jag minns rätt sade han så här: "Vi hade
inte råd att komma. Våra världsliga ägodelar
bestod av en gammal bil, våra möbler och
vårt porslin. Jag sade till min familj: 'Vi har
inte råd att fara.' Sedan såg jag in i min vackra
hustrus och våra vackra barns ansikten och
sade: 'Vi har inte råd att inte fara. Om Herren
vill ge mig styrka kan jag arbeta och tjäna
ihop till en ny bil och möbler och porslin,

men om jag skulle förlora dessa
mina kära, skulle jag sannerligen vara fattig
både i livet och i evigheten.'"

Gift dig rätt och lev rätt

Många av oss är så kortsynta, så benägna
att bara se dagen utan tanke på morgonda-
gen. Men morgondagen kommer säkerli-
gen, liksom även döden och separationen.
Hur ljuvlig är inte förvisningen, hur trös-
tande inte den frid som kommer av

kunskapen att om vi gifter oss rätt och lever rätt så ska vår relation fortsätta, trots den säkra döden och tidens gång. Människor må skriva kärlekssånger och sjunga dem. De må längta, hoppas och drömma. Men alltsammans blir bara en romantisk längtan om det inte utövas en myndighet som övergår tidens och dödens makt.

För många år sedan sade president Joseph F Smith (1838–1918) i ett tal: "Herrens hus är ett ordningens hus och inte ett förvirringens hus. Detta innebär ... att det finns ingen förening för tid och evighet som kan fullkomnas utanför Guds lag och ordningen i hans hus. Människor må önska detta, de må genomgå formen för åstadkommandet därav i detta liv, men det får ingen verkan såvida det inte utförs och sanktioneras av gudomlig auktoritet i Faderns och i Sonens och i den Helige Andens namn."²

Som avslutning vill jag återge en berättelse. Den är påhittad, men principen är sann. Kan ni tänka er två ungdomar när månen är full och rosorna blommar och helig kärlek mognat dem emellan? Johnny säger till Mary: "Mary, jag älskar dig. Jag vill att du ska bli min hustru och mor till våra barn. Men jag vill inte ha dig eller dem i evighet. Bara en tid och sedan adjö." Och hon ser på honom genom tårar i månskenet och säger: "Johnny, du är underbar. Det finns ingen i hela världen som du. Jag älskar dig och vill ha dig till man och till våra barns far, men bara en tid, och sedan farväl."

Det låter dumt, inte sant? Men är det inte just det en man säger till en kvinna och en kvinna säger till en man när man talar om äktenskap och har möjlighet till ett evigt förbund enligt "det nya och eviga förbundet (L&F 132:19), men i stället väljer att åsidosätta detta och nöja sig med det som bara kan vara tills döden kommer?

Evigt liv

Livet är evigt. Himlens Gud har också möjliggjort evig kärlek och eviga familjerelationer.

Må Gud välsigna er så att ni, när ni ser fram emot eller funderar på äktenskap, kan söka inte endast ett givande

kamratskap och rika och fruktbara familjerelationer under hela jordelivet, utan ett ännu bättre tillstånd där kärlek och oskattbara relationer kan upplevas och förverkligas enligt ett löfte, givet av Gud.

Jag bär vittne om att Herren Jesus Kristus är en levande verklighet, genom vilken denna myndighet har kommit. Jag bär vittne om att hans makt, hans prästadöme, är ibland oss och utövas i hans heliga hus. Förkasta inte det han erbjuder. Lev värdiga att nå detta och ta del av det, och låt hans heliga prästadömes makt besegla ert kamratskap. ■

SLUTNOTER

1. *Kyrkans presidenters lärdomar*: Brigham Young (1997), s 164.
2. *Evangeliets lära*, s 225.

TANKAR TILL HEMLÄRARE

Efter att ha förberett er under bön återger ni detta budskap med hjälp av någon metod som uppmuntrar till medverkan hos dem ni undervisar. Här följer några exempel:

1. Fråga familjemedlemmarna om de någonsin behövt förklara evigt äktenskap för någon granne eller vän. Låt dem ge förslag på vad de skulle säga om de ombads att göra det. Läs tillsammans hur president Hinckley förklarade det för det unga paret i England. Dela upp familjen i grupper med två i varje och låt dem öva på att förklara det eviga äktenskapet.

2. Visa familjen en ros eller annan blomma. Fråga på vilket sätt kärleken är lik eller inte lik en blomma. Läs tillsammans avsnittet "Är kärleken som en ros?" Bär vittnesbörd om att Herrens plan är att kärleken och äktenskapet ska vara för evigt.

3. Om det är lämpligt kan ni diskutera vad familjemedlemmar sagt eller skulle kunna säga vid ett frieri. Läs därefter de fem sista styckena av president Hinckleys budskap. Uppmuntra familjen att prioritera evigt äktenskap och en kärleksfull familj – vilka de nuvarande omständigheterna än är.

Historiska ögonblick i nytt ljus

Under vintern 1846–1847 bodde ungefär 3 500 sista dagars heliga i blockhus eller jordkulor i Winter Quarters, ett nybygge i indianterritoriet på västra sidan av Missouri-floden. Ytterligare 2 500 hade slagit läger tvärs över floden i Iowa. Alla väntade på våren, när de skulle fortsätta färden västerut till Sion.

Den här vintern var en lidandets vinter för de heliga, som redan försvagats av sin tröttande vandring tvärs över det gyttjiga Iowa. Det var ont om mat och förnödenheter. Skyddet mot vädrets makter räckte inte till för alla. Bristen på färska grönsaker orsakade skörbjugg. Och 500 man var borta, i tjänst i mor-monbataljonen, så att många kvinnor fick ta hand om sina familjer ensamma.

Ovan: Templet i Winter Quarters, Nebraska. Höger: Livets träd som det återges i det celestials rummet.

**Arbetare skär ut
varje glasstycke
enligt ett uppgjort
mönster.**

**Höger: Detalj av segolilja och "de levande vattnens källa" (1 Nephi 11:25).
Nederst t h: Fönster utgör en del av väggen mellan foajén och doprummet. T h: Rutor som visar stjärnhimlen med Polstjärnan och Karlavagnen som de stod den 6 april 1830, den dag då kyrkan organiserades.**

Om den här vintern skrev president Wilford Woodruff (1807–1898): "Jag har aldrig sett de sista dagarnas heliga i någon situation där de tycktes genomgå större prövningar eller mattas snabbare."¹

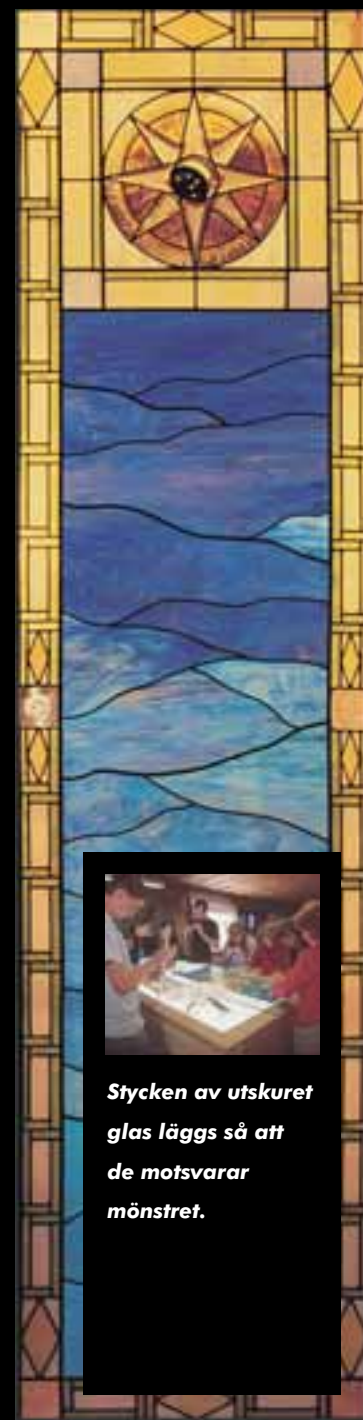
I dag känner sista dagars heliga vördnad inför denna plats och de pionjärer som uppoffrade så mycket. I anslutning till pionjärgravplatsen – en synlig påminnelse om uppoffringarna – står templet i Winter Quarters, Nebraska. Det är en helig byggnad, uppförd på helig mark.

Glasmålningar av Tom Holdman har använts för att med konstens hjälp understryka platsens helighet. Under den gylene statyn av ängeln Moroni finns till

FOTO © 2001, INTELLECTUAL RESERVE, INC.

*Stycken av utskuret
glas läggs så att
de motsvarar
mönstret.*

Höger: Denna bild av den vägmätare som pionjäreerna använde är bland de 12 pionjärs-scener som illustreras i ett fönster på andra våningen (nedan).

exempel sex vackra glasmålningar. De översta tre avbildar himlen (se s 11). Varje fält innehåller en kompassros. Solens gyllene strålar utgör kompassrosens yttre ring, vilket är en symbol för det celestialet riket.

De nedersta tre konstverken föreställer en flod, kullar och vilda blommor.

Alla sex konstverken omges av ett mönster av rektanglar och romber. Det rektangulära mönstret är ett täckstickningsmönster som föreställer ett "blockhus" och påminner om de pionjärer som byggde Winter Quarters. Romberna påminner om Omaha-indianernas stam på vilkas mark Winter Quarters byggdes.

*Tunna spårför-
sedda remsor av
bly används för att
foga samman
glasstyckena.*

**Överst t h: Detalj av
fönster med olivträds-
gren. Nederst t h:
Detalj av fönster med
gullris, segolilja och
andra blommor som
fanns längs pionjärle-
den. Längst t h:
Templets dopfunt.**

I templets glasmålningar är "den sanna vinstocken" (se Joh 15:1) och "levande vatten" (se Joh 4:10) ett genomgående tema i konstverken. Det är som det ska. Detta tempel är Herrens hus, där sista dagars heliga sluter eviga förbund. Vi "kommer till Kristus" (se Moroni 10:30), eftersom han är "världens liv och ljus" (L&F 11:28).

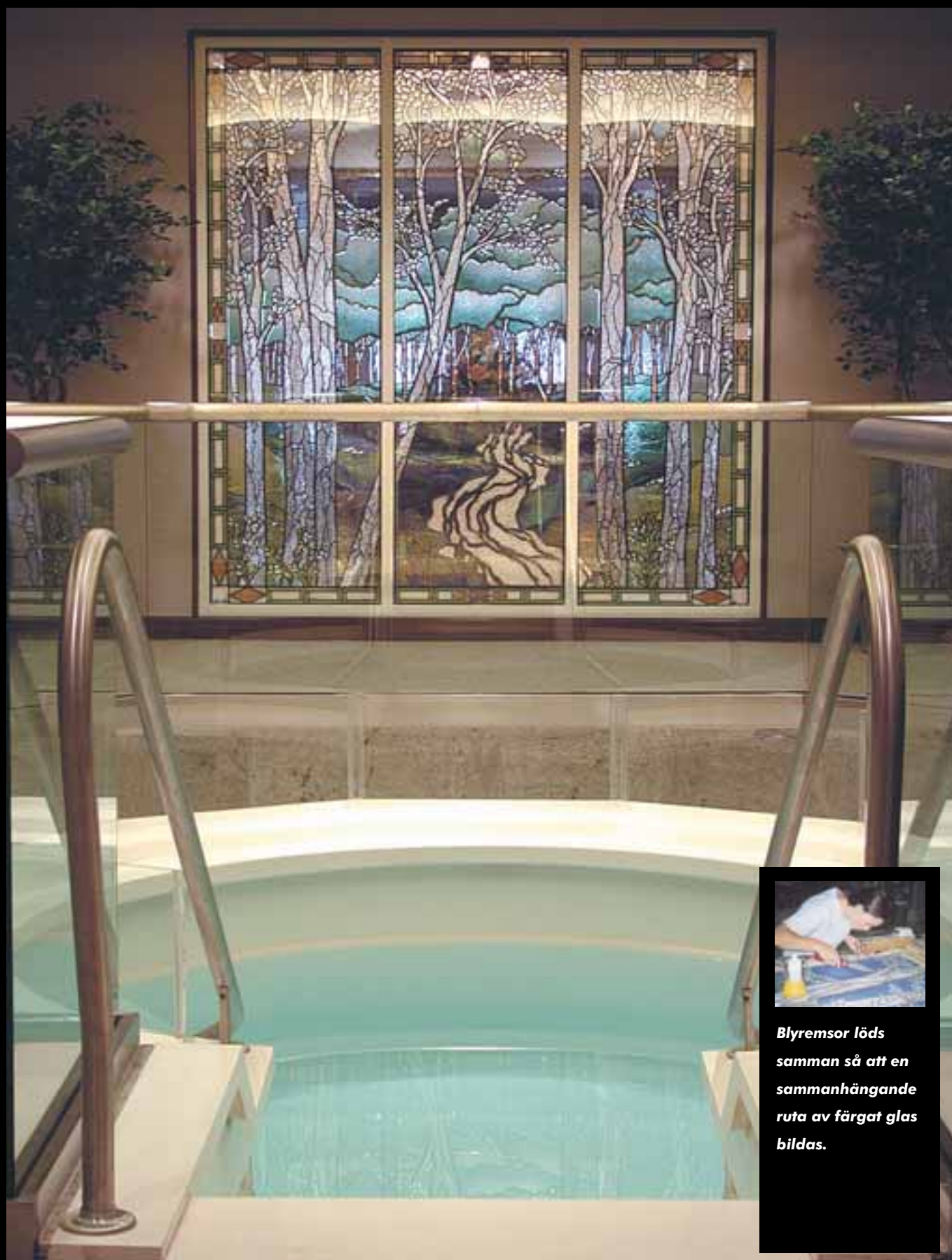
Inom Winter Quarters-templets murar, i detta tempel byggt på denna historiska plats och fyllt av symboliska glasmålningar, tillber vi vår Frälsare omgivna av historiska ögonblick i ett nytt ljus. ■

SLUTNOTER

1. Wilford Woodruffs dagböcker, 17–21 nov 1846, Släkt- och kyrkohistoriska avdelningens arkiv.

*Blyremsor löds
samman så att en
sammanhängande
ruta av färgat glas
bildas.*

Att följa i tro

Kyrkans stora tillväxt över hela världen har riktat vår uppmärksamhet på den härliga framtid för riket som är profeterad. Samtidigt som vi ser framåt med optimism, bör vi stanna upp och se tillbaka på våra enkla föregångares, pionjäreernas, tro.

Vi kan alla tjäna i Guds rike.

ÄLDSTE JOSEPH B WIRTHLIN

i de tolv apostlarnas kvorum

Ar 1846 lämnade över 10 000 människor den blomstrande staden Nauvoo, som hade byggts på Mississippiflodens stränder. Med tro på profetiska ledare lämnade dessa medlemmar i den tidiga kyrkan den "vackra staden" och satte kurs genom vildmarken i Nordamerikas gränstrakter. De visste inte exakt vart de skulle, precis hur många mil som låg framför dem, hur lång tid färden skulle ta eller vad framtiden bar i sitt sköte. Men de *visste* att de leddes av Herren och hans tjänare. Deras tro höll dem uppe. De hade "hopp om ting, som icke syntes men dock [voro] verkliga" (Alma 32:21). Liksom Nephi fordom leddes de "av Anden, ty [de] visste ej på förhand, vad [de] skulle göra" (1 Nephi 4:6).

Brigham Young, som ledde kyrkan som president för de tolv apostlarnas kvorum, fruktade att det inte var slut på det pöbelvåld som krävt profeten Joseph och hans bror Hyrums liv den 27 juni 1844 och tillkännagav i september 1845 att de heliga skulle lämna Nauvoo på våren 1846. De flesta av Nauvoos invånare trodde fullt och fast att när Brigham Young tillkännagav att de måste ge sig av, så

hörde de vad Herren ville att de skulle göra. De handlade i tro enligt Herrens ledning. Under höst- och vintermånaderna 1845–1846 satte kyrkans medlemmar med kraft och energi igång med att förbereda sig för färden.

När Newe Knight berättade för sin hustru Lydia att de heliga skulle lämna Nauvoo och flytta än en gång, svarade hon med orubblig tro: "Det är inget att diskutera. Vår plats är i Guds rike. Låt oss genast börja förbereda oss för avfärden."¹ Broder Knight hade flyttat med sin familj flera gånger redan då många av de heliga flyttat från New York till Ohio till Missouri och till Illinois. Lydia Knights hängivna lydnad mot det hon såg som Guds vilja är ett kraftfullt exempel på dessa hjältemodiga heligas tro.

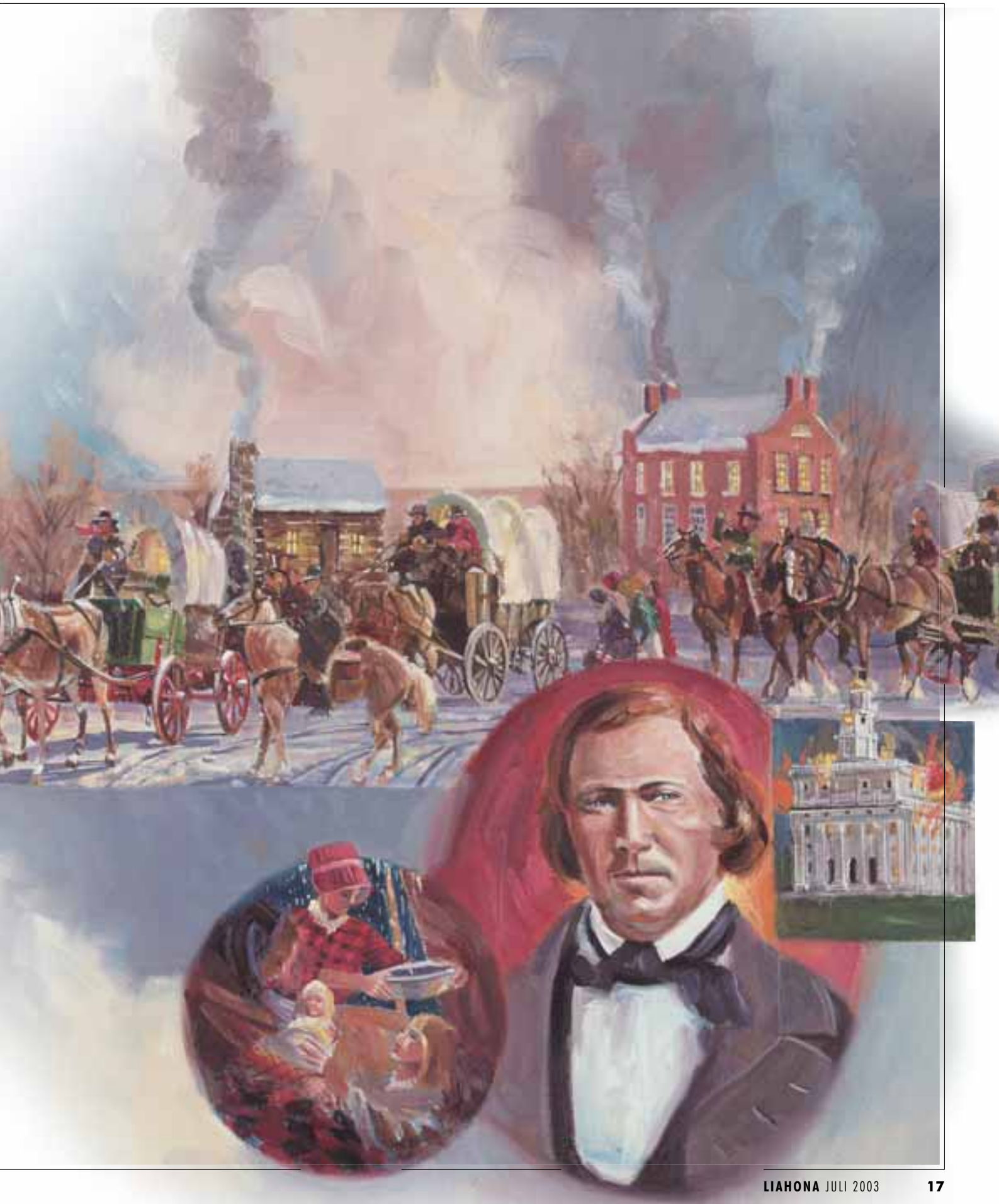
Avfärden från "den vackra staden"

Fastän vinterkylan ännu inte upphört manades president Young av fruktan för pöbelangrepp och rykten om statligt ingripande till att sätta igång arbetet med att få de heliga att påbörja färden. Han sade åt det första kompaniet pionjärfamiljer att lämna Nauvoo en kall vinterdag den 4 februari 1846. De körde sina lastade vagnar och husdjur

ILLUSTRATIONER: PIONJÄRER, BRIGHAM YOUNG OCH TEMPLET I NAUVOO, AV LARRY WINBORG

Vi som välsignats med kunskapen om det återställda evangeliets fullhet har en tacksamhetsskuld till dem som gått före oss, som gett så mycket för att bygga riket till det världsomspännande underverk det är i dag.

längs Parley Street ner till en brygga där de färjades över floden till Iowa. Flytande isflak krasade mot sidorna på de flatbottnade båtar och pråmar som förde vagnarna över Mississippifloden. Några veckor senare sjönk temperaturen ytterligare och vagnarna kunde lättare komma över floden på en bro av is.

Syster Wirthlin och jag besökte Nauvoo tidigt i mars 1996. Kylan var bitande. Då vi stod i den kalla vinden och såg ut över den vida Mississippi, kände vi en djupare uppskattning och tacksamhet mot dessa heliga som lämnat sin älskade stad. Vi undrade hur de lyckades överleva. Vilken uppoffring, att lämna så mycket för den osäkra framtid som väntade! Inte underligt att tårar fälldes då de flyende pionjärerna körde sina slamrande vagnar längs Parley Street för att fara över floden, utan hopp om att någonsin få återvända till sin vackra stad.

När de kommit över floden slog de tillfälligt läger vid Sugar Creek, före färden västerut mot Klippiga bergen. Färden hade börjat.

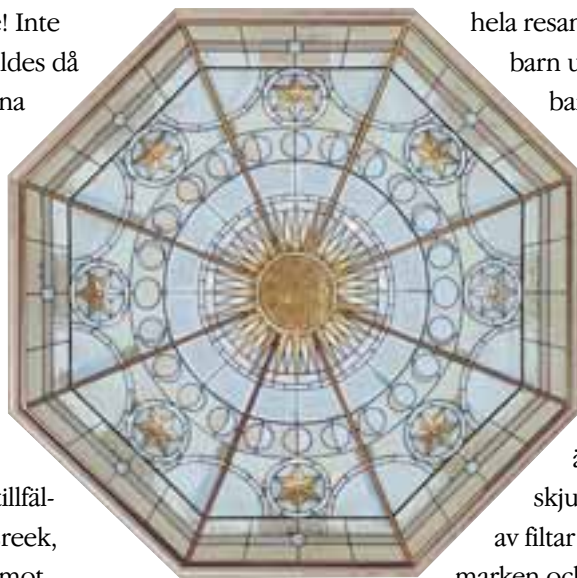
Fäders och mödrars tro

När president Brigham Young den 15 februari 1846 förenade sig med pionjärerna på deras lägerplats i Iowa, uppenbarade Herren för honom att han skulle börja organisera en nutida "Israels här". Den första mars påbörjade

förtruppen sin framstöt västerut över Iowa. Svårigheter i form av kyla, snö, regn, gytta, sjukdom, hunger och död utmanade dessa hårdföra pionjärs tro. Men de var fast beslutna att följa sina ledare och att, vad det än kostade, utföra det de innerligt trodde vara Guds vilja. Deras tro mötte motstånd, och för några sviktade den vid särskilt svåra tillfällen. Men den svek dem inte. Många hämtade kraft från de löften de fått genom tempelförordningarna i templet i Nauvoo.

En av de svårare strapatserna för många systrar var att de fick föda sina barn under utomordentligt svåra förhållanden längs leden. Eliza R Snow skrev att "under hela resan gav mödrar liv åt barn under nästan alla tänkbara omständigheter, utom dem som de var vana vid. Några födde i tält, andra i vagnar, i regn- och snöstorm." Syster Snow skriver vidare att hon "hörde talas om en födsel som ägde rum i ett primitivt skjul vars väggar utgjordes av filter som fästs vid stolpar i marken och vars tak var av bark genom vilket regnet droppade. Goda systrar stod och höll upp tallrikar för att fånga upp regnet ... och skydda nykomlingen och hans mor från en dusch då den lille först såg dagens ljus."²

Vilken uppoffring dessa systrar gjorde! En del mödrar miste själva livet i barnsäng. Många spädbarn överlevde inte. Min hustrus

farmor, Elizabeth Riter, föddes i Winter Quarters i en täckt vagn under ett skyfall. Lyckligtvis överlevde både modern och det nyfödda barnet. Med stor kärlek till den kvinna som gav henne livet, berättade Elizabeth ofta kärleksfullt hur ett paraply hölls över hennes mor under födslovändorna för att skydda henne från det regn som läckte genom vagnskapet.

Låt oss aldrig glömma våra fäders tro och våra

mödrars osjälviska uppoffringar, dessa pionjärer bland de heliga som gav oss sådana inspirerande exempel på lydnad. Låt oss minnas dem då vi strävar att vara trofasta tjänare i vårt verk att "inbjuda alla att komma till Kristus" (L&F 20:59) och bli "fullkomnade i honom" (Moroni 10:32).

Vi som välsignats med kunskapen om det återställda evangeliets fullhet har en tacksamhetsskuld till dem som gått före oss, som gett så mycket för att bygga riket till det världsomspännande

Nu, mer än 150 år efter det att pionjärerna lämnade sin vackra stad, har templet i Nauvoo återuppbyggt och invigts. Pionjärernas tro byggde den grund på vilken kyrkan fortsätter blomstra.

Vi kan fortsätta bygga på pionjærernas grundval av tro. Vårt trofasta tjänande gör det möjligt för Gud att ge oss stora välsignelser, välsignelser som berikar och utvidgar vårt liv.

underverk det är i dag. Vår tacksamhetsskuld till våra föregångare är en "skuld som bäst kan betalas genom tjänande i detta stora verk".³

Vanliga människor

Vilka vi än är – oavsett talanger, förmåga, ekonomiska resurser, utbildning eller erfarenhet – kan vi alla tjäna i riket. Den som kallar oss gör oss dugliga till verket om vi verkar med ödmjukhet, bön, hängivenhet och tro. Vi kanske känner oss otillräckliga. Vi kanske tvivlar på oss själva och tror att det vi har att erbjuda Herren är alltför litet att ens märkas. Herren är väl medveten om vår dödlighet. Han känner våra svagheter. Han förstår svårigheterna i vårt dagliga liv. Han hyser stor medkänsla med de frestelser som jordiska drifter och känslor medför. Aposteln Paulus skrev i sitt brev till hebréerna att Frälsaren har "medlidande med våra svagheter", eftersom han "blev frestad i allt liksom vi" (Hebr 4:15).

President Thomas S Monson, förste rådgivare i första presidentskapet, undervisade om vikten av att vara villig att tjäna i detta stora verk genom att fråga: "Är vi tillräckligt samstämda med Anden, så att vi liksom Samuel kan höra när Herren kallar och säga: 'Här är jag'? Har vi styrkan och tron, vad än vår kallelse gäller, att tjäna med ståndaktigt mod och

orubblig beslutsamhet? När vi gör det kan Herren utföra sina mäktiga underverk genom oss."⁴

(Se 1 Sam 3:4.)

President James E Faust, andre rådgivare i

första presidentskapet, har försäkrat oss att oavsett vår förmåga är trofast tjänande inte bara behagligt för Herren, det gör det också möjligt för honom att ge oss stora välsignelser, välsignelser som berikar och utvidgar vårt liv. President Faust förklarade att "denna kyrka inte alltid drar till sig framstående människor, utan oftare gör vanliga människor framstående..."

En stor orsak till att denna kyrka vuxit från sin enkla början till sin nuvarande styrka är trofastheten och hängivenheten hos miljoner ödmjuka och trofasta människor som bara har fem bröd och två fiskar att erbjuda i sin Mästares tjänst."⁵

Kyrkans stora tillväxt över hela världen har riktat vår uppmärksamhet på den härliga framtid för riket som är profeterad. Samtidigt som vi ser framåt med optimism, bör vi stanna upp och se tillbaka på våra enkla föregångares, pionjærernas, tro. Deras tro byggde den grund på vilken kyrkan fortfar att blomstra.

Låt oss ägna oss åt att utföra Herrens verk efter bästa förmåga. Må vi hedra våra fäders tro genom att ge detta stora verk vårt eget trofasta tjänande. Må vi följa profeten och därigenom "komma till Kristus och delta av Guds godhet" (MB Jakob 1:7). ■

Omarbetning av ett tal hållet på generalkonferensen i april 1996.

SLUTNOTER

1. Citerad i R Scott Lloyd, "Commemorating 1846 Exodus", *Church News*, 10 feb 1996, s 3.
2. Citerad i W E Berret: *Den återupprättade kyrkan*, s 180.
3. Joseph L Wirthlin, *A Heritage of Faith*, sammanst av Richard Bitner Wirthlin (1964), s 47.
4. "Prästadömet i verksamhet", *Nordstjärnan*, jan 1993, s 46.
5. "Fem bröd och två fiskar", *Nordstjärnan*, juli 1994, s 5-6.

ÄLSKA GUD AV ALLT DITT HJÄRTA

DIN OFFERGÅVA MÅ VARA LITEN,
MEN OM DEN ÄR DITT ALLT, ÄR DEN NOG.
(Se Mark 12:41–44.)

UTESTÄNGD

MICHELE TOLLEY

Jag var ensam och ledsen utanför stavscentret och tänkte på hela min familj och mina vänner som var där inne utan mig. Jag borde ha varit bättre förberedd.

Medlemmarna i staven gladdes åt att invigningen av templet i Palmyra, New York, skulle sändas till vårt stavscenter. Det surrade av förvåntansfulla rykten bland medlemmarna. Jag såg också fram emot detta, men av något skäl sköt jag gång på gång upp att skaffa biljett.

Till sist, samma dag som invigningen, talade jag med en av rådgivarna i biskopsrådet för att få min biljett. Han gav mig en biljett, och utan att titta på den lade jag ner den i handväskan. Under sakramentsmötet gjordes en del annonseringar om invigningen, men jag lyssnade inte, eftersom jag redan hade min biljett.

Jag gick hem den dagen och ägnade mig åt annat. Omkring 15 minuter innan invigningen skulle börja, bestämde jag mig för att det nog var dags att ge mig av. Jag kände mig förberedd när jag lade min vita näsduk i handväskan och till och med dubbelkollade att jag hade min biljett.

Min familj hade åkt tidigare för att få bra platser och uppmanade mig att komma strax efter. Jag hade tänkt åka med dem, men hade inte varit klar, så jag bestämde mig för att själv ta mig dit.

När jag körde in på parkeringen, blev jag förvånad över hur fullt det var. Det var fullt med bilar, men inte en människa i sikte. Först blev jag rädd att jag kommit för sent, men såg på klockan och hade fem minuter på mig till invigningen.

Jag gick uppför trapporna till kapellet och försökte öppna dörren. Den var låst. Jag blev förvånad, men kom ihåg att jag hört något om att man släppte in folk endast genom vissa dörrar. Jag var inte säker på vilken dörr, men bestämde mig för att pröva alla. Jag gick runt kyrkan och drog i dörrar, skakade dem lätt och försökte nervöst öppna dem.

När jag närmade mig de sista dörrarna kände jag hjärtat slå snabbare. Jag provade att öppna, men de var också låsta. Jag kikade in i foajén, som var tom. Dörrarna till kapellet var stängda. Jag insåg sorgset att alla redan satt där inne och jag stod ensam utanför – och tittade in.

När jag nedslaget gick tillbaks till bilen, beslöt jag att dubbelkolla tiden för invigningen. Jag rotade runt i handväskan tills jag hittade biljetten och såg att jag hade rätt när det gällde tiden. Jag blev arg för att jag blivit utelåst. Varför fick jag inte komma in? Jag gick ju miste om denna historiska händelse!

En än värre
tanke var att
bli evigt ute-
stängd från min
himmelske Faders
och min familjs
närhet om jag var
andligt oförberedd.

Jag vände på biljetten och såg förvånat att det stod något på baksidan. Jag läste nyfiket. Där stod tydligt tryckt en uppmaning att vara på plats 30 minuter innan invigningen började.

Varför hade jag inte sett det tidigare? Jag hade aldrig läst på baksidan av biljetten. Jag hade lagt den i handväskan så snart jag fick den. Jag hade inte förberett mig på minsta sätt. När jag satt i bilen, alltför ledsen för att kunna röra mig, insåg jag att jag liknade en av de fem oförståndiga jungfrurna i liknelsen om de tio jungfrurna. Jag vara kvar utanför bröllopet med en lampa som var tom på olja, medan de andra var där inne med brudgummen.

Varje gång jag läst den där berättelsen i Matteus 25, hade jag undrat hur de fem kvinnorna kunde vara så oförståndiga. Jag hade alltid trott att det var en så enkel sak att köpa olja. Jag visste att oljan och lamporna föreställer våra vittnesbörd och den Helige Andens ledning (se L&F 45:47). Jag hade trott att jag var beredd att vara med vid tempelinvigningen, men jag var inte där inne och lyssnade till profeten.

Ensam på parkeringsplatsen insåg jag att det inte räckte att ha en biljett. Vi måste göra mer än att bara vara på plats den dag Kristus kommer. Vi måste vara förberedda på alla sätt och ständigt fylla på våra lampor och inte bara tro att vi har olja så det räcker.

När jag körde tillbaka sved ögonen av tårar. Det gjorde ont att vara ensam och veta att min familj och mina vänner var där inne och blev uppbyggda medan jag inte kunde komma in till dem. Jag lovade mig själv att jag från den stunden skulle göra allt jag kunde för att vara förberedd, med gott om olja. Jag vill vara med om den glädjrika bröllopsfesten i stället för att vara en av de oförberedda som stängts ute. ■

Michele Tolley är medlem i El Cerritos församling, Coronas stav, Kalifornien.

Förbered dig så att du kan motstå frestelser

Välj under bön ut och läs från detta budskap de skriftställen och lärdomar som tillgodoser behoven hos de systrar som ni besöker. Dela med er av era erfarenheter och vittnesbörd. Inbjud dem ni undervisar att göra samma sak.

Hur kan ett evigt perspektiv hjälpa oss motstå frestelser?

Alma 34:39: "[Var] ständigt vakande i bön, på det I icke mån bliva förvillade genom djävulens frestelse, att han icke måtte överväldiga eder, så att I skolen bliva hans undersåtar på den yttersta dagen, ty se, han lönar eder icke med något gott."

President Howard W Hunter (1907–1995): "Utan frestelse, sjukdom, smärta och sorg, kunde ingen godhet, dygd, uppskattning av välbefinnande eller glädje finnas. Lagen om motsatser möjliggör ett fritt val. Därför har vår himmelske Fader befallt sina barn: 'Utväljen åt eder i dag att tjäna Herren Gud, som skapade eder' (Moses 6:33). Han har rått oss att underkasta oss hans ande och motstå frestelser" ("Gud vill ha ett prövat folk", *Nordstjärnan* okt 1980, s 45).

Coleen K Menlove, Primärföreningens generalpresident: "Även i kyrkan finns det människor som inte är lyckliga, eller människor som vanligtvis är lyckliga men som upplever ständigt återkommande perioder av stress,

bekymmer, svårigheter och modfällighet. Men sådant ingår också i den stora lycksalighetsplanen. Jordelivet är en provotid, och det innebär att vi ibland får uppleva smärta och känslomässiga besvärligheter. Men om vi tålmodigt förlitar oss på den eviga planen, kan vi känna oss lyckliga varje dag och hysa hopp om att leva 'lyckliga i alla våra dagar'" ("Och så levde de lyckliga ...", *Liabona*, juli 2000, s 14).

Hur kan vi förbereda oss så att vi kan motstå frestelser?

Matteus 26:41: "Håll er vakna och be, så att ni inte kommer i frestelse."

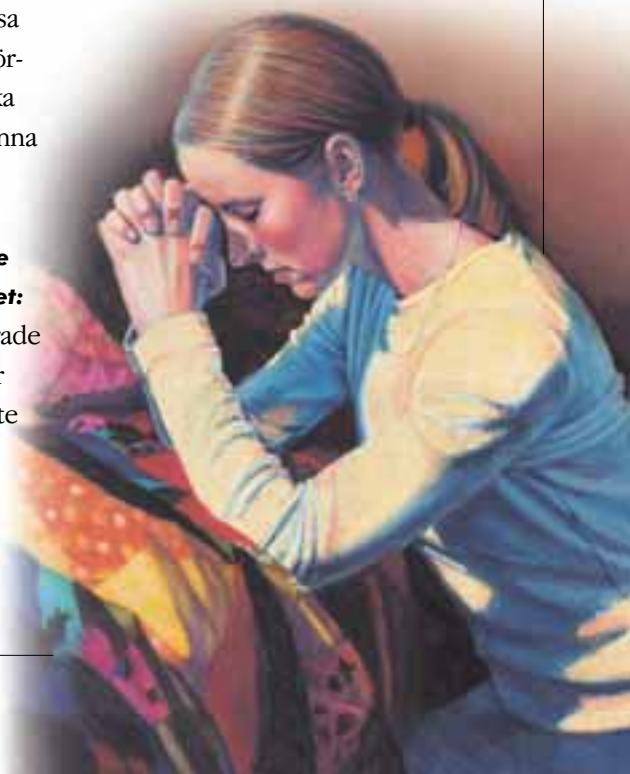
President Thomas S Monson, förste rådgivare i första presidentskapet: "Då vi älskar templet, vidrör templet och besöker templet, återspeglas vår tro i vårt liv. Då vi kommer till dessa heliga Guds hus, då vi minns de förbund vi sluter där inne, får vi styrka att bära varje prövning och övervinna varje frestelse" (*Be Your Best Self* [1979], s 56).

President James E Faust, andre rådgivare i första presidentskapet: "Men vi behöver inte bli paralyserade av rädsla för Satans makt. Han har ingen makt alls över oss, om vi inte tillåter det. Han är egentligen en feg krake, och om vi står emot, drar han sig tillbaka" ("Den store imitatören", *Nordstjärnan*, jan 1988, s 32).

Äldste Richard G Scott i de tolv apostlarnas kvorum: "När ni beslutat har tagit ställning för det rätta, när ni har fastställt personliga normer och slutit förbund att hålla dem, kommer ni att stärkas bortom er egen förståelse, om så behövs, när frestelserna kommer och ni handlar enligt era normer. Svårigheterna kommer när ni ska utkämpa en strid mot frestelsen och ni inte har någon utarbetad plan" ("Gör vad är rätt", *Liabona*, mars 2001, s 14).

Vad kan vi göra när vi gett efter för frestelser?

President Gordon B Hinckley: "Då och då kanske vi snubblar. Jag tackar Herren för omvändelsens och förlåtelsens underbara princip. När vi tappar bollen, när vi begår misstag, har vi Herrens ord till tröst, att han skall förlåta våra synder och inte komma ihåg dem mer" ("Tappa inte bollen", *Nordstjärnan*, jan 1995, s 48). ■

Frälsarens besök i andevärlden

ÄLDSTE SPENCER J CONDIE
i de sjuttios kvorum

Frälsaren visade sig för de trofasta andarna i andevärlden och talade till dem om "det eviga evangeliet, läran om uppståndelsen och mänsklighetens återlösnings från fallet och från individuella synder på villkor av omvändelse".

Det Jesus gjorde under timmarna mellan sin död och uppståndelse utgör den doktrinära grundvalen för byggandet av tempel.

Fader, i dina händer överlämnar jag min ande" (Luk 23:46). Sedan Jesus sagt dessa ord på korset, lämnade hans odödliga ande hans fysiska kropp. Hans livlösa kött lades i en grav, och en sten förseglade ingången.

En kort tid senare, förkunnade änglar för en grupp kvinnor som samlats vid hans grav: "Han är inte här, han har uppstått" (Luk 24:6). Jesu ande hade återinträtt i hans kropp, varigenom en härlig förening av ande och kött bildades, för att aldrig mer upplösas.

Fakta om Jesu död och uppståndelse anses av kristna som grundläggande lärosatser. Men vad som hände med Jesu odödliga ande efter hans död och före hans uppståndelse är ett mysterium för alla utom de sista dagarnas heliga. Och det Jesus gjorde under timmarna mellan sin död och uppståndelse utgör den doktrinära grundvalen för byggandet av tempel över hela världen. Ett vittnesbörd om vad

han gjorde kan dessutom vara till stor tröst för dem som sörjer någon älskads bortgång.

Kravet – att bli döpt

För att förstå varför Jesus besökte andevärlden efter sin död, måste vi återvända till kvällen efter det att han första gången rensade templet i Jerusalem. Nikodemus, som var en framstående man, "en av judarnas rådsherrar", kom till Frälsaren för att tala om mycket viktiga frågor. Nikodemus erkände att "det är från Gud som [Mästaren] har kommit som lärare". Jesus lärde honom: "Den som inte blir född på nytt kan inte se Guds rike" (Joh 3:1–2, 5).

Det krävs därför att vi döps om vi vill bli insläppta i Guds rike. Till och med Jesus, den absolut enda syndfria människa som vandrat på denna jord, underkastade sig detta universella krav (se 2 Nephi 31:5–7).¹

Barmhärtighet och rättvisa för de odöpta

Herrens plan för frälsning har kallats vid många namn. Ett namn är "barmhärtighetens plan" (Alma 42:15). Barmhärtighet har samband med medkänsla och förlåtelse, medan rättvisa har samband med straff och vedergällning. Men det finns också vissa "mjukare" aspekter av gudomlig rättvisa, däribland rättmätighet och rimlighet.

Då världens Frälsare korsfästes "skakade jorden och klipporna rämnade", och vid hans uppståndelse "uppstodo de heliga och kröntes på Människosonens högra sida med härlighetskronor."

Hur kan hans plan vara barmhärtig eller rättvis om den kräver att varje ansvarig person ska döpas, när det finns miljard-er människor som dött utan möjlighet att höra evangeliet och välja dopet? Aposteln Petrus beskrev hur Gud löste detta problem: "Så led också Kristus en gång för våra synder. Rättfärdig led han [Jesus Kristus] i orättfärdigas [ert och mitt] ställe, för att föra oss till Gud. Han blev dödad till köttet, men levande-gjord genom Anden" (1 Petr 3:18). Detta gjorde Kristus för att ge det eviga livets gåva till alla.

Aposteln Petrus fortsätter: "I Anden gick han [Jesus Kristus] bort och utropade ett budskap för andarna i fängelset" (1 Petr 3:19).

Vilka var dessa människor i andevärlden? De var både rättfärdiga och orättfärdiga människor som hade dött. En del hade varit olydiga och förkastat evangeliet i Noas dagar (se Joseph Smiths översättning, 1 Petr 3:20). En del hade funnits i andevärlden i tusentals år!

Varför predikades evangeliet i andevärlden? Så att de döda skulle kunna omvända sig

och leva enligt Guds vilja (se Joseph Smiths översättning, 1 Petr 4:6). Barmhärtigheten och rättvisan kräver att de som har dött utan möjlighet att höra evangeliet i livet, får den möjligheten i andevärlden. Barmhärtigheten och rättvisan kräver också att de som har förkastat evangeliet i det här livet får möjlighet att höra det igen.

Hur går det för de lydiga? Människor som tagit emot och efterlevt Jesu Kristi evangelium finns också i andevärlden. Profeten Enok förutsåg världens Frälsares korsfästelse, när "jorden stönade och klipporna rämnade". Han såg att de heliga vid Jesu Kristi uppståndelse "uppstodo och kröntes på Människosonens högra sida". Han såg vidare de lydiga i andevärlden komma fram i sina förhärsligade uppståndna kroppar, medan "de övriga förblevo i mörkrets länkar intill domens stora dag" (Moses 7:56–57). Således kommer de lydiga till andevärlden för att invänta sin uppståndelses dag.

Profeten Alma lärde att de lydiga, medan de väntar, befinner sig i "ett lycksalighetens

tillstånd, som kallas paradiset, ett vilotillstånd, ett fridstillstånd, i vilket de skola vila sig från alla sina besvärligheter, all möda och sorg" (Alma 40:12).

Hans besök medförde stora förändringar

De förunderliga verkningarna för de lydigas del av Frälsarens besök i andevärlden sågs i en syn av president Joseph F Smith (1838–1918). Han såg andevärlden alldeles före Frälsarens ankomst dit. De lydigas andar var "församlade på en plats" och var "fyllda av glädje och ... jublade tillsammans, emedan dagen för deras befrielse var nära" (L&F 138:12, 15).

Frälsaren visade sig för dem och förkunnade att deras härliga uppståndelses dag hade kommit. Han talade till dem om "det eviga evangeliet, läran om uppståndelsen och mänsklighetens återlösning från fallet och från individuella synder på villkor av omvändelse" (L&F 138:19).

Bland de församlade fanns Adam och Eva, Noa och Abraham. Mormons boks profeter var också med i skaran. "Herren undervisade dessa och gav dem makt att, efter hans uppståndelse från de döda, komma fram för att inträda i hans Faders rike" (L&F 138:51).

President Joseph F Smith undrade hur Frälsaren kunde ha predikat för alla i andevärlden under den korta tiden mellan sin död och uppståndelse. Men president Smith förstod att "till de onda gick han icke, och bland de ogudaktiga och oomvända ... ljöd icke hans röst ...

Men se, bland de rättfärdiga organiserade han sina styrkor och utvalde budbärare ... [för att] förkunna frihet för de fångna som voro bundna, ja, till alla som ville omvända sig från sina synder och mottaga evangeliet.

Så blev evangeliet predikat för dem som dött i överträdelse utan kunskap om sanningen, eller i sina synder och förkastat profeterna" (L&F 138:20, 30–32).

Arbetet med att predika evangeliet för dessa odöpta döda pågår än i dag. De budbärare som nu sänds av Frälsaren till de odöpta som dött omfattar trofasta

medlemmar av kyrkan i denna tidsutdelning som har dött. För när de trofasta "lämna detta dödliga liv, fortsätta [de] sitt arbete med att predika evangelium om omvändelse och återlösning genom Guds enfödde Sons offer ibland dem som äro i mörker och under syndens bojor i de dödas stora andevärld" (L&F 138:57).

Arbete för de döda.

Det finns emellertid en viktig fråga som återstår att besvara för att uppfylla Guds barmhärtiga och rättvisa plan.

Hur kan en död person bli döpt?

Detta dilemma löses genom förordningen dop för de döda, vilken utförs endast i heliga tempel. Om vi är värdiga kan ni och jag besöka ett tempel och där ta emot dopets förordning till förmån för personer som är döda.

Dop för de döda utövades bland de heliga på Petrus och Paulus tid. Då aposteln Paulus undervisade korintianerna om Jesus Kristus och de dödas uppståndelse, frågade han: "Vad uppnår annars de som döper sig för de dödas skull? Om de döda inte alls uppstår, varför döper man sig då för deras skull?" (1 Kor 15:29).

Dop för de döda och andra heliga förordningar som utförs för de döda återställdes till jorden genom profeten Joseph Smith.

Dessa heliga förordningar utförs nu i över 100 tempel över hela

Vi kan besöka templet och där ta emot dopets förordning till förmån för personer som är döda.

världen. Dessa tempel är en yttre uttryck för vårt vittnesbörd om att det verkligen pågår ett arbete för de döda både här och i andevärlden, ett arbete som påbörjades i och med Frälsarens besök hos de rättfärdiga döda.

Vanliga frågor

Denna lära om förordningar som utförs för döda väcker frågor bland dem som inte är av vår tro och ibland även bland sista dagars heliga. Här följer svaren på några av de vanligaste frågorna.

Vad händer om den avlidne inte vill omvända sig eller inte önskar dopets välsignelse? Vi tror att alla är fria att välja, både i det här livet och i andevärlden. Den här friheten är grundläggande i vår himmelske Faders plan. Ingen tvingas att acceptera förordningar som utförts för honom eller henne av någon annan. Dop för de döda erbjuder en möjlighet, men tar inte över personens handlingsfrihet. Om denna förordning inte utförs för de avlidna, berövas de emellertid möjligheten att acceptera eller förkasta dopet.

Varför utför ni dop för avlidna vilkas liv på jorden inte antyder någon önskan att hålla Guds bud? Vi tror att många människor liknar Amulek, som en gång sade om sig själv: "Dock förhårdade jag mitt hjärta, ty många gånger blev jag kallad, men jag ville ej höra. Alltså hade jag kunskap om [Jesu Kristi evangelium], men jag ville ej veta" (Alma 10:6). Amulek blev senare en stor missionär och lärare för sitt folk.

Det fanns även en tid i Mormons bok när de rättfärdigare bland lamaniterna sökte upp de ytterst förhårdade Gadiantons rövare, och de "predikade Guds ord för de ogudaktiga ibland dem med påföljd att detta rövarband blev fullständigt utrotat ibland lamaniterna" (Helaman 6:37).

Vi vet helt enkelt inte vilka av de döda som kommer att vända sina hjärtan till Herren och omvända sig. Vi är inte i den ställningen att vi kan döma. Vi måste utföra arbetet och därefter lämna det hela i den avlidnes och Herrens händer.

Till dem som sörjer

DISKUSSION

1. Visa en bild av Frälsaren och fråga vart Jesus tog vägen och vad han gjorde mellan sin död och uppståndelse. Sök efter svar medan ni läser den här artikeln tillsammans. Diskutera avdelningen "Vanliga frågor".
2. Be någon berätta hur Jesu besök förändrade andevärlden. Hur kan vi hjälpa människor i andefängelset? Läs "Till dem som sörjer", och bär vittnesbörd om det arbete som pågår i dag i andevärlden.

Frälsaren själv såg fram emot sitt besök hos de trofasta i andevärlden: "Den stund kommer, ja, den är nu inne, när de döda skall höra Guds Sons röst, och de som hör den skall få liv" (Joh 5:25).

Under hans besök organiserades predikandet av evangeliet i andevärlden. De döda som varit lydiga befinner sig i ett tillstånd av glädje och frid, men väntar på "glädjens fullhet" (L&F 138:17, se även Alma 40:12). De arbetar ivrigt med att predika evangeliet.

De döda som inte hört eller som förkastat evangeliet i jordelivet befinner sig i mörker, eller i ett tillstånd av elände (se L&F 138:2; Alma 40:14).

Men tack vare Frälsarens besök har vi

hopp om deras frälsning. Vi kan komma till templet och vrida om nyckeln, öppna himlens port åt dem och, genom vårt tjänande, åt oss själva. För vi vet att "de kunna icke fullkomnas utan oss; ej heller kunna vi fullkomnas utan våra döda" (L&F 128:15). Barmhärtigheten och rättvisan samverkar för att ge alla vår Faders barn möjlighet att återvända till honom. ■

SLUTNOTER

1. Undantagna från det universella kravet på dop är små barn och vuxna som på grund av mentalt handikapp inte är ansvariga för sina handlingar. Dessa är "oskyldiga för Gud" (L&F 93:38). Profeten Mormon lärde: "Detta skolen I lära: Omvändelse och dop för dem som äro ansvariga och kunna begå synd, ... små barn behöva icke omvändelse, ej heller dop" (Moroni 8:10–11).

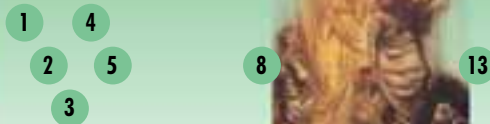
Översikt över Nya testamentets tid

DE FORNA APOSTLARNAS DERAS LIV OCH SKRIVELSER

34 e Kr

36 e Kr

Petrus och andra apostlar

Paulus (Saulus) liv

Andra

6 7 9 10 12 14

Epistlar (Brev)

Mormons bok

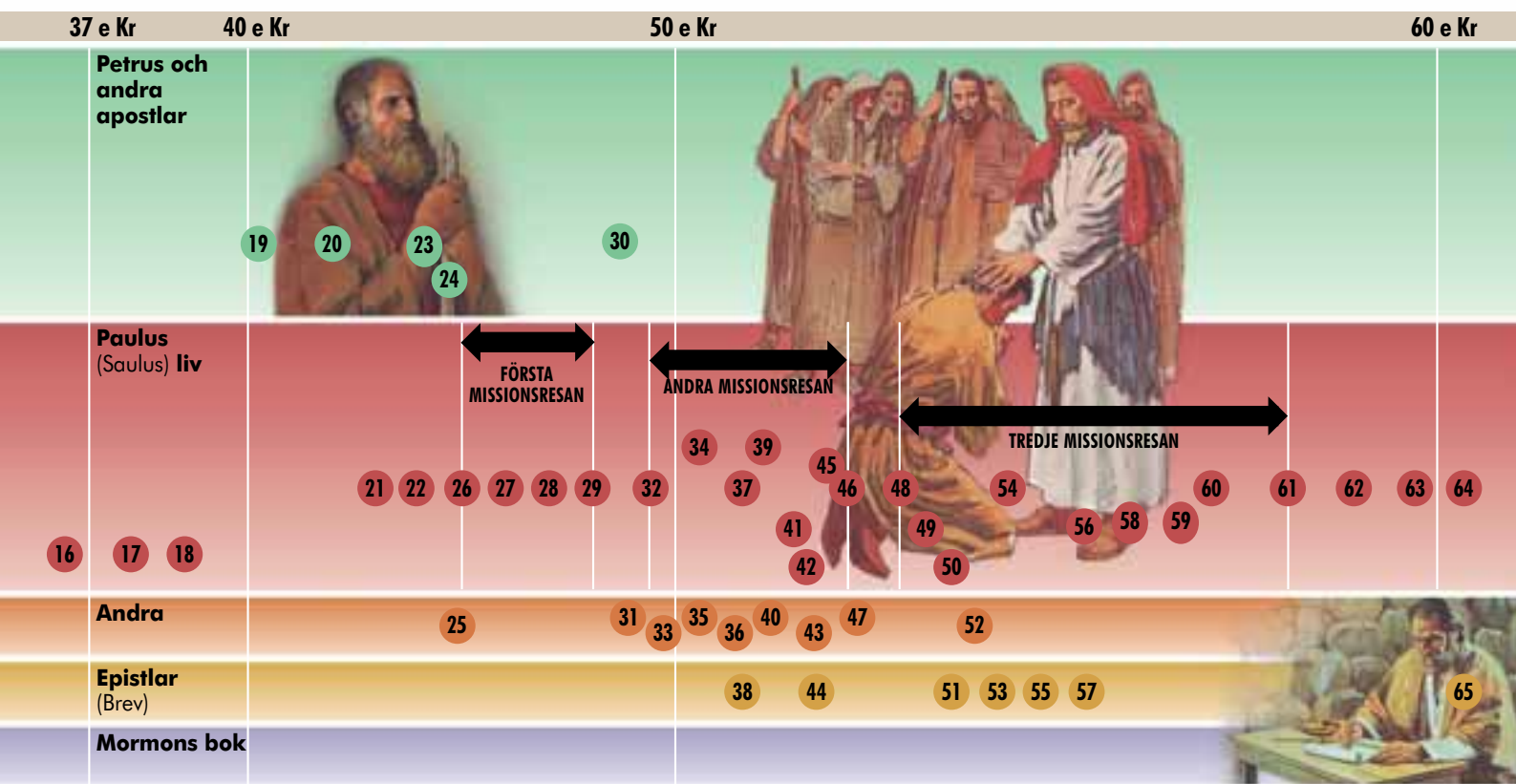
84

85

Datumen, däribland datumen för när breven skrevs, är ungefärliga.

1. **Apostlagärningarna 1:1–11** Jesus uppsteg till himlen. Änglar lovade hans lärjungar att han skulle återvända i stor härlighet.
2. **Apostlagärningarna 1:12–26** Herren valde Mattias att ersätta Judas Iskariot som apostel.
3. **Apostlagärningarna 2:1–47** Den Helige Anden utgöts på pingstdagen. Petrus vittnade om Kristus och många trodde och döptes.
4. **Apostlagärningarna 3:1–26** Petrus botade en lam man vid templet och vittnade om återställelsen i de sista dagarna.
5. **Apostlagärningarna 4:1–31** Petrus och Johannes sattes i fängelse över natten och förbjöds undervisa om Kristus. De fortsatte att modigt vittna.
6. **Apostlagärningarna 4:32–37** Kyrkans medlemmar var "ett hjärta och en själ" och "hade allt gemensamt" (v 32).
7. **Apostlagärningarna 5:1–11** Ananias och Safira ljög för Herren och dog.
8. **Apostlagärningarna 5:17–42** Petrus och Johannes fängslades av Sanhedrin och släpptes ut av en ängel. Trots varningarna fortsatte de undervisa om Kristus.
9. **Apostlagärningarna 6:1–7** Sju trofasta lärjungar kallades och avskildes till att hjälpa apostlarna.
10. **Apostlagärningarna 6:8–7:60** Stefanus, en av de sju, bar vittnesbörd om Kristus inför Sanhedrin. Han stenades till döds.
11. **Apostlagärningarna 7:57–8:3** En ung rabbin som hette Saulus deltog i steningen av Stefanus. Saulus förföljde kyrkan.
12. **Apostlagärningarna 8:4–13** Filippus, en annan av de sju, döptes i Samaria.
13. **Apostlagärningarna 8:9–25** Petrus och Johannes gick till Samaria för att ge den Helige Anden genom händerns påläggning. Simon, en ny medlem, ville köpa prästadömet och tillrättavisades av Petrus.
14. **Apostlagärningarna 8:26–40** Filippus undervisade och döpte en etiopisk hovman.
15. **Apostlagärningarna 9:1–22** Saulus blev blind på vägen till Damaskus, när Jesus visade sig för honom. I Damaskus blev Paulus botad och döptes och började predika om Kristus i synagogorna.

MEDURIS FRÅN VÄNSTER: PETRUS OCH JOHANNES BOTAR EN LAM MAN VID TEMPLET, AV WALTER RANE; PETRUS BEFRÄS UR FÄNGELET, AV A. L. NOAKES; PAULUS PÅ VÄGEN TILL DAMASKUS, AV EDWARD VEBELL

- 16. Apostlagärningarna 9:23–26;**
2 Korintierbrevet 11:32–33; Galaterbrevet 1:15–18 Saulus begav sig till Arabien och återvände till Damaskus efter tre år. När de judiska ledarna samrådde om att döda honom, flydde han till Jerusalem, men många av lärjungarna i Jerusalem tvivlade på att Saulus verkligen var omvänd. Saulus tillbringade 15 dagar med Petrus.
- 17. Apostlagärningarna 9:27** Barnabas talade inför apostlarna på den ångerfulle Saulus vägnar.
- 18. Apostlagärningarna 9:29–30;**
Galaterbrevet 1:21–24 Saulus for till Tarsus och undervisade i Syrien och Cilicien.
- 19. Apostlagärningarna 9:31–43** Petrus botade Eneas och uppväckte Dorkas från de döda.
- 20. Apostlagärningarna 10:1–11:18** I en syn befalldes Petrus att föra evangeliet till hedningarna. Den Helige Anden föll på Kornelius och hans hushåll, och de döptes.
- 21. Apostlagärningarna 11:25–26** Saulus hjälpte Barnabas att undervisa i kyrkan i Antiokia i ett år.
- 22. Apostlagärningarna 11:29–30** Saulus och Barnabas förde förnödenheter från de heliga i Antiokia till de nödlidande heliga i Jerusalem.
- 23. Apostlagärningarna 12:1–2** Aposteln Jakob halshöggs av kung Herodes Agrippa I.
- 24. Apostlagärningarna 12:3–23** Petrus sattes i fängelse. Han befriades av en Herrens ängel. Ängeln slog Herodes, och Herodes dog.
- 25. Apostlagärningarna 12:25** Barnabas, Markus och Saulus återvände till Antiokia.
- 26. Apostlagärningarna 13:1–12** Saulus, tillsammans med Barnabas och Markus, for till Cypern för att predika evangeliet. Saulus, som nu kallades Paulus, påbörjade sin första missionsresa.
- 27. Apostlagärningarna 13:13–14:6** Paulus besökte Perge, Antiokia i Pisidien och Ikonium, där han lyckades döpa många hedningar.

- 28. Apostlagärningarna 14:6–19** I Lystra botade Paulus en ofärdig man. Invånarna där trodde att Paulus och Barnabas var gudar. Paulus blev senare stenad och man trodde att han var död.
- 29. Apostlagärningarna 14:20–15:3** Efter stor framgång i Derbe återvände Paulus till Antiokia och gjorde uppehåll i några städer för att stärka medlemmarna.
- 30. Apostlagärningarna 15:4–29;**
Galaterbrevet 2:1–3 Petrus presiderade vid en rådsförsamling av kyrkans ledare i Jerusalem, där det bestämdes vad hedningarna måste göra för att bli goda medlemmar. Paulus, Barnabas och Titus var närvarande.
- 31. Apostlagärningarna 15:30–35** Judas och Silas, åtföljda av Paulus och Barnabas, återvände till Antiokia. Beslutet från konferensen i Jerusalem mottogs med stor glädje.
- 32. Apostlagärningarna 15:36–40** Med Silas som kamrat påbörjade Paulus sin andra missionsresa.
- 33. Apostlagärningarna 16:1–3** I Lystra blev Timoteus medlem av kyrkan och blev missionärskamrat till Paulus och Silas.
- 34. Apostlagärningarna 16:8–11** Paulus for till Troas, där han i en syn fick befallningen att han och hans kamrater skulle till Makedonien.
- 35. Apostlagärningarna 16:10–11** Lukas anslöt sig till Paulus och hans kamrater.
- 36. Apostlagärningarna 16:12–15** I Filippi omvändes Lydia och hennes hushåll till Herren.
- 37. Apostlagärningarna 16:16–40** I Filippi blev Paulus och Silas slagna och fängslade. Sedan ett jordskalv skakat fängelset döptes fångvaktaren och hans familj. Paulus och Silas släpptes ur fängelset.
- 38. Jakob**, en av kyrkans ledare i Jerusalem, skrev till "de tolv stammarna i församlingen" (1:1). Detta kan ha varit det första allmänna brevet.

- 39. Apostlagärningarna 17:1** Paulus och hans kamrater färdades genom Amfipolis, Apollonia och Tessalonika.
- 40. Apostlagärningarna 17:2–9** I Tessalonika kom Jason, en släkting till Paulus, och andra till tro på Kristus. En pöbelhop fängslade Jason. Paulus och hans kamrater lyckades fly.
- 41. Apostlagärningarna 17:15–34** Paulus lämnade Timoteus och Silas i Berea och for till Aten. Paulus undervisade några grekiska filosofer på Areopagen.
- 42. Apostlagärningarna 18:1–3, 5, 11** Paulus återförenades med Silas och Timoteus i Korint. Paulus undervisade och arbetade där i ett och ett halvt år.
- 43. Apostlagärningarna 18:2–18** I Korint kom Akvila med hustrun Priskilla, Justus samt Krispus, en synagogföreståndare till tro på Kristus. Paulus fängslades och fördes inför den romerske landshövdingen.
- 44. 1 och 2 Tessalonikerbrevet** Från Korint skrev Paulus två brev till de heliga i Tessalonika.
- 45. Apostlagärningarna 18:18–21** Paulus färdades till Efesus och predikade i synagogan.
- 46. Apostlagärningarna 18:21–22** Paulus for till Jerusalem, hälsade kyrkan där och återvände till Antiokia.
- 47. Apostlagärningarna 18:24–28** Apollos, en egyptisk jude, kom till Efesus och undervisades av Akvila och Priskilla.
- 48. Apostlagärningarna 18:23; 19:1** Paulus besökte och stärkte kyrkan i Galatien och Frygien. Han stannade i Efesus i omkring tre år.
- 49. Apostlagärningarna 19:1–7** Paulus gav den Helige Andens gåva till lärjungar som döpts av Apollos.
- 50. Apostlagärningarna 19:11–20** Paulus utförde många underverk i Efesus, och kyrkan där växte.

FRÅN VÄNSTER: PETRUS, AV MARILEE B. CAMPBELL; PAULUS FÖRLÄNAR DEN HEIGE ANDEN EFTER ATT HA DÖPT NÅGRA MÄNNISKOR I EFESUS, AV EDWARD YEBELL; PAULUS I FÄNGELET SKRIVER TILL TIMOTEUS, AV PAUL. MANN; PAULUS PREDIKAR I ATEN, AV RAFAEL

70 e Kr

80 e Kr

90 e Kr

100 e Kr

70

75

78

80

82

66

71

73

69

76

83

67

68

72

74

77

79

81

86

87

51. **1 Korintierbrevet** Medan Paulus var i Efesus, skrev han till de heliga i Korint.

52. **Apostlagärningarna 19:23–41** I Efesus hetade några som tillbad den grekiska gudinnan Diana folket till upplöpp mot Paulus och de kristna. Gajus och Aristarkus greps av en pöbelhop men frigavs senare oskadda.

53. **2 Korintierbrevet** Medan Paulus var i Makedonien, skrev han återigen till de heliga i Korint.

54. **Apostlagärningarna 20:1–2** Paulus for till Grekland, där han stannade i tre månader.

55. **Galaterbrevet** Paulus skrev till de heliga i Galatien.

56. **Apostlagärningarna 20:2–6** Paulus och sju kamrater besökte och predikade i grekiska städer.

57. **Romarbrevet** Paulus skrev till de heliga i Rom.

58. **Apostlagärningarna 20:6–12** I Troas väckte Paulus till liv igen en ung man som hette Eutykus.

59. **Apostlagärningarna 20:13–38** På väg till Efesus stannade Paulus i Miletus och varnade de heliga för avfall. Han sade till dem att han måste fara till Jerusalem till pingstdagen.

60. **Apostlagärningarna 21:1–15** På väg till Jerusalem besökte Paulus de heliga i Tyrus och Cesarea.

61. **Apostlagärningarna 21:16–23:10** Paulus sammanträffade med kyrkans ledare i Jerusalem. Han gick till templet och orsakade upplöpp. Han berättade för sadduceerna och fariseerna om sin omvändelse till Kristus. Han fängslades av romerska soldater och fördes till Cesarea för sin egen säkerhet.

62. **Apostlagärningarna 23:11–26:32** Paulus stod inför två romerska härskare, Festus och Herodes Agrippa II. Paulus berättade för dem om sin omvändelse och bar vittnesbörd om Kristus. De beslöt att sända honom till Rom för att dömas.

63. **Apostlagärningarna 27:1–28:16** Under romersk bevakning sändes Paulus till Rom. Han led skeppsbrott och simmade till Melite. Paulus skadades inte av ett ormbett och botade många.

64. **Apostlagärningarna 28:16–31** Paulus var i husarrest i två år i Rom.

65. **Breven till Efesierna, Filipperna, Kolosserna, Filemon och Hebreerna** Medan han var i Rom skrev Paulus till de heliga i Kolosse, Filippi och Efesus samt till en lärjunge som hette Filemon. Han förklarade också för judiska medlemmar att Moses lag fullbordats i och med Kristi lag.

66. **1 Timoteusbrevet 1:3; 2 Timoteusbrevet 4:13, 20; Brevet till Titus 1:5; 3:12** Paulus frigavs ur fängelset och for till Grekland och besökte troligen åter de heliga i många städer. Han kan till och med ha predikat i Spanien.

67. **1 Timoteusbrevet, Brevet till Titus** Från Grekland skrev Paulus sitt första brev till Timoteus. Han skrev även ett brev till Titus, som var på Kreta.

68. **1 Petrusbrevet** Petrus skrev till kyrkan, troligen från Rom.

69. **Markus 1:1; Lukas 1:1–4; Apostlagärningarna 1:1** Markus och Lukas skrev sina evangelier, och Lukas skrev om apostlarnas gärningar.

70. **Matteus 1:1** Matteus skrev sitt evangelium.

71. **2 Timoteusbrevet 4:6** Paulus fängslades och sändes till Rom för ännu en rättegång.

72. **2 Timoteusbrevet** Paulus skrev än en gång till Timoteus. Detta var Paulus sista brev i Nya testamentet.

73. Paulus blev troligen avrättad i Rom vid den tid då Nero var kejsare i Rom.

74. **2 Petrusbrevet** Petrus skrev återigen till kyrkan.

75. **2 Petrusbrevet 1:14** Petrus avrättades troligen också under Neros regeringstid.

76. Staden Jerusalem, inklusive templet, förstördes av romarna. Många judar dödades eller skingrades.

77. **Judas**, Jakobs bror, skrev till kyrkan och varnade för avfall.

78. **Uppenbarelseboken 1:9** Johannes förvisades till ön Patmos under den tid han bodde i Efesus.

79. **Uppenbarelseboken 1–22** Johannes såg Herren i en syn och tog emot budskap ämnade för kyrkans sju församlingar. Han skrev ned synen och sände den till kyrkan. Han såg också händelser i de sista dagarna och den slutliga segern för Gud och hans rike genom Frälsaren Jesus Kristus.

80. **Johannes 21:25** Johannes skrev sitt evangelium.

81. **1 Johannesbrevet; 2 Johannesbrevet; 3 Johannesbrevet** Johannes skrev tre brev. Han undervisade om Kristus och om kärleken. Han manade medlemmarna till trofasthet mot sanningen.

82. **Johannes 21:20–24** Johannes förvandlades så att han kunde fortsätta sin mission på jorden fram till Kristi andra ankomst.

83. **2 Tessonikerbrevet 2:3** Det stora avfallet.

MORMONS BOK

84. **3 Nephi 11:1–26:15** Jesus Kristus besökte och betjänade folket i Amerika.

85. **4 Nephi 1:1–3** Allt folket omvändes till Herren och hade "allting gemensamt ibland sig" (v 3).

86. **4 Nephi 1:7–18** Folket byggde åter upp sina städer. Det fanns inga stridigheter i landet, och det kunde "intet lyckligare folk finnas" (v 16).

87. **4 Nephi 1:19** Det rådde fortsatt fred i landet. Nephi lämnade plåtarna vidare till sin son Amos.

Ta examen med HEDER

Skulle det verkligen spela någon roll om jag drack ett enda glas den här högtidskvällen? Ja, det skulle det, för jag vet vad jag står för.

GABRIEL GONZÁLEZ

Min vän Jorge lutade sig fram över bordet och erbjöd mig att smaka på hans champagne. Jag var förvånad över hans erbjudande. Han visste att jag var sista dagars helig och att det var emot min tro att dricka alkohol. Jag skakade artigt på huvudet för att visa att jag den här gången, liksom alltid tidigare, tackade nej.

Han tog sig för pannan och utropade: *"¡Pero es nuestra graduación!"* (Men det är ju examenskväll!)

Javisst, det var examenskväll. Och i Ecuador var detta en kväll att fira. Kvällen hade börjat med stor middag för alla i våra familjer. En flaska champagne hade ställts mitt

på varje bord, och väl-drillade servitörer hade serverat en utsökt måltid. Efter middagen dansade de av oss som just tagit examen en vals med sin pappa respektive mamma.

Till sist gick alla föräldrarna, och bara vi som tagit examen var kvar med våra vänner. Det var omkring midnatt som Jorge kom fram till mig och bjöd mig smaka

på hans drink. Jorge tyckte att en enda gång inte kunde skada, särskilt med tanke på att det gällde en sak som hände en gång i livet och att alla förväntades ta sig ett glas.

Jag svarade helt enkelt: "Jag vet att det är examenskväll. Det spelar ingen roll."

Under hela skoltiden hade man försökt få mig att dricka och röka men jag hade alltid tackat nej, med förklaringen att min religion lärde mig att alkohol och tobak var skadligt. Mina vänner brukade vanligtvis inte

envisas när de fått förklaringen, men jag visste aldrig vad de *egentligen* tyckte om att jag tackade nej.

Till min förvåning log Jorge, sträckte fram handen och skakade hand med mig. Han sade bara: "Jag beundrar dig verkligen för detta", och så gick han.

Senare, medan jag tänkte på det som hände den kvällen, mindes jag rådet från president Gordon B Hinckley att "stå för någonting" (se "Fasta i tron", *Nordstjärnan*, sept 1996, s 4). För Jorge och mina andra vänner hade jag stått för någonting. Jag insåg att vi ofta tror att våra försök att göra det rätta gör oss impopulära. Det kan ibland vara så, men oftast lägger folk märke till oss och ser de sista dagars heliga som människor som står för något som är värt att beundra. ■

Gabriel González är medlem i Mount Ensigns tredje (spanska) gren, Salt Lakes stav.

LJUS I ETT MY

Evangeliets ljus
lyser i Nepal, tack
vare ungdomar
som accepterat sin
roll som pionjärer.

LYNNE S TOPHAM

För större delen av världen är Nepal ett mystiskt land. På en karta kan det vara svårt att hitta, inkilat som det är mellan kinesiska Tibet och Indien. Nepal är ett land med vänlighet, skönhet och lysande färger. Det är Sagarmathas land, som Mount Everest vanligen kallas.

Det är ett land med hinduism och buddhism, och ett land där allt som man tillber – stenar, träd, stenstatyer med många armar – färgats av rött pulver och nöts av oupphörligt

gnuggande. Att gnugga färgpulver på sådana föremål är tecken på respekt, och genom att gnugga in pulvret ber nepaleserna till den gud som representeras av stenen eller trädet. Den nepalesiska hälsningen *namaste* betyder ”jag bugar mig för guden inom dig”.

Nedanför terrassraderna av risfält, mitt i den trånga huvudstaden Katmandu, finns en liten gren av kyrkan. I ett land där missionärerna inte tillåts undervisa, blomstrar denna gren med 50 aktiva medlemmar. Mycket av framgången beror på ungdomarna som blivit

STERIERNAS LAND

pionjärer för kyrkan och för kristendomen i Nepal.

Hur har de lyckats få i genomsnitt 12 dop per år där det inte finns några heltidsmissionärer som kan sprida evangeliet? När nepaleserna en gång omvänts, får de undervisa varandra, och de här ungdomarna har inte varit rädda att tala om sin nya tro.

Systrar och vänner

Om man frågar 13-åriga Manita Maharjan om kyrkan, berättar hon gärna, på god engelska. Som sjuåring bodde hon nära två vänner, systrarna Usha och Thapa, som

hade blivit medlemmar i kyrkan. De tog regelbundet med henne till kyrkan, och Manita säger att hon alltid kände sig glad där. "Jag kände som liten flicka en sådan kärlek från grenens medlemmar", säger hon. "När jag växte upp lärde jag mig spela piano, leda sången och använda mina talanger. Jag lärde mig be och studera evangeliet. Jag tackar Usha och Sabita för att de förde mig in i denna lyckliga värld." Manita är nu en av de

bästa i sin klass i skolan, och hon tar ofta med sig skolkamrater till kyrkan.

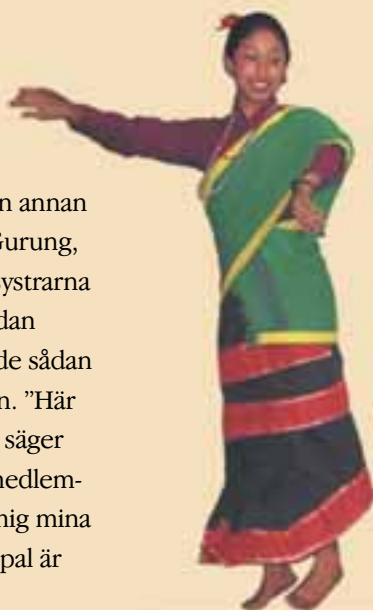
Samma kärlek förde inom kort en annan ung kvinna till evangeliet. Monika Gurung, som nu är 14, kom också in under systrarna Thapas vingar. Hennes familj var redan kristna, men hon säger att hon kände sådan glädje när hon blev medlem i kyrkan. "Här älskar alla mig, och jag älskar dem", säger hon. "Jag är fortfarande den enda medlemmen i min familj, men jag tar med mig mina små bröder varje sabbatsdag." (I Nepal är sabbaten på lördagen.)

Monika är en av de bästa eleverna i sin klass. Hon fick hålla föredrag i skolan om kyrkan och Mormons bok. Detta är ovanligt i landets skolor, men Monika fick göra det, eftersom hon är en så duktig elev.

För att visa sin kärlek till sin kultur framför Monika och Manita mycket graciöst och skickligt nepalesiska danser i folkdräkter.

Sant hängivna

Dagen efter att Veswengal Gharti Chhetris (kallad G C) döpts, utlyste en politisk grupp i Nepal en *bund* (strejk). Det betydde att inga fordon tilläts på vägarna. Men G C, som bor ganska

långt från det ställe där grenen har sina möten, visste att man räknade med att han skulle komma till kyrkan för att konfirmeras. Han gick 2 1/2 timme till kyrkan på vägar som var tomma på trafik, men överfyllda av människor och vandrande djur.

Första gången han hörde talas om kyrkan var i den skola där han undervisar, när han råkade höra en ung lärare som var sista dagars helig diskutera evangeliet med skolans rektor. Han sökte genast upp Ramesh Shrestha och började ställa frågor. Nu, när han är 21 år och bara varit medlem i kyrkan

Manita Maharjan (ovan) framträder på grenens talangaf-ton. Usha Thapa, Preeti Khadgi och Manita (ovan t h) besöker templet i Swayambhunath. Monika Gurung (längst t h) tränar tillsammans med vänner. Helgedomar med statyer kantar denna gata i Bhaktapur (höger).

Manita Maharjan

Usha Thapa

några månader, har han kallats som president för Unga män. G C säger: "Kyrkan var något mera än jag väntade mig." Han älskar begreppen evigt äktenskap, handlingsfrihet, visdomsordet och frälsningsplanen. Bland G C:s talanger finns en varm personlighet och stor kärlek till människor, vilket gör honom lämplig för hans andra kallelse, som är att vara grensmissionär. När han tillfrågas om varför han vill sprida evangeliet, säger han: "Det är inte rätt att ha något så härligt och inte dela med sig av det."

Kärleken tycks vara huvudnyckeln till grenens tillväxt i Katmandu.

Mot nya höjder

Liksom de vilda Himalayabergen i norr, som är geologiskt sett unga och ständigt förändras av naturen, förändras dessa unga människors liv av evangeliet. Sextonårige Suman Shilpakar säger att kyrkan förändrat hans liv på ett underbart sätt. Han känner sig inte längre blyg och osäker. Han vet att skrifterna har svar på alla hans frågor om livet.

Preeti Khadgi säger att hon har blivit vänligare, och hon tycker mera om att tala med andra människor sedan hon blev medlem i kyrkan. Preeti är en av de få vars hela familj blivit medlemmar. Det förste som blev medlem i kyrkan var hennes far. Han

FOTO © 2002 CORBIS CORPORATION DIGITAL STOCK

Monika Gurung

**Veswengal Gharti
Chhetri**

var också den förste nepales som döptes i Nepal och är nu grenspresident.

Innan Preetis mor blev medlem i kyrkan hade hon en dröm, i vilken hon fann ett sätt "att göra alla sina barn till

goda människor". Familjen Khadgi anser att kyrkan är uppfyllelsen av den drömmen. Preetis bror Pratik är nu missionär i Indienmissionen Bangalore.

I Nepal måste studenter klara av en examen med tio betyg för att få studera vidare. För den som inte klarar examen får man inte studera vidare.

"En av mina lärare", säger Preeti, "ville att jag skulle komma till en studiekurs på sabbaten inför examen. Jag förklarade att jag inte kunde det, utan skulle gå i kyrkan."

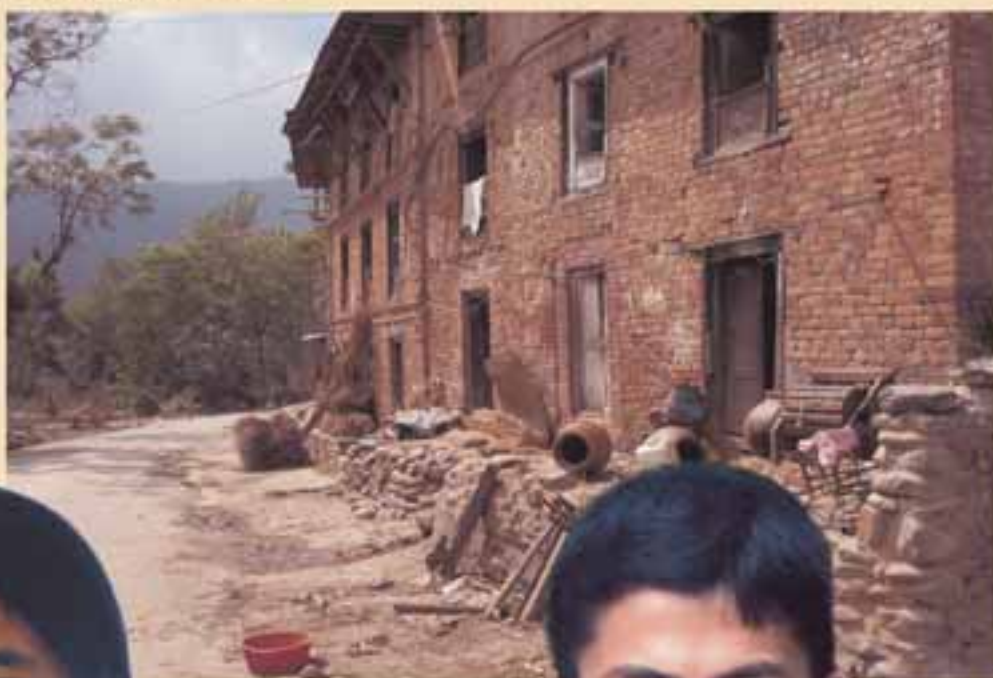
"Är det nödvändigt?" frågade han.

"Ja", svarade Preeti. "Jag undervisar där." Senare kom hon igenom "järngrinden", som hon kallar de svåra proven. "Jag bad att min himmelske Fader skulle hjälpa mig minnas allt det jag lärt mig", säger hon.

En vardagsutmaning

För familjer i Nepal är det en inarbetad tradition att dricka te med mjölk som första mål på morgonen. I alla hem

Preeti Khadgi

Deepak Shrestha

och i varje liten affär längs varenda smal gata kokas te på små spisar. Att börja följa visdomsordet har varit svårt för många av dessa unga nyomvända.

När Deepak Shresthas äldre bror, som var den förste missionären från Nepal, talade om för honom att kyrkan var det bästa som fanns, blev Deepak intresserad. Sedan uppmanade hans bror honom att följa visdomsordet. Deepak kände genast att det rådet var ett vist råd, eftersom "det påverkar framtiden". Resultatet av det beslutet blev början på Deepaks starka och ständigt växande vittnesbörd om evangeliet.

Hoppet om Mormons bok på nepali

Sjuttonårige Bikki Sahi har nyligen blivit döpt. Och liksom många andra sista dagars heliga ungdomar där är han enda

Bikki Sahi

En å rinner genom Thulogaau (längst t v) nära ett kloster (se s 36). En gata i Bungmati (vänster), nära Katmandu. Preeti Khadgi (ovan t v) framför en folkdans. Snö täcker Machhapuchhare (ovan). Pratik Khadgi och Bikki Sahi vid Bikkis dop (nedan).

medlemmen i sin familj. Han känner starkt att han har "valt den rätta vägen". Bikki har ett nytt men vackert vittnesbörd att dela med sig av. "När jag först kom till kyrkan, kände jag frid i hjärtat", säger han. "Jag kände också att spänningar och sorg drevs bort. Bröderna och systrarna visade mig sin kärlek och undervisade mig om Jesus Kristus och om Mormons bok. När jag höll buden hjälpte detta mig att få bättre vanor, och det kändes bra. Jag vet att Jesus är Kristus och att Mormons bok är sann."

Det enda dessa ungdomar beklagar är att Mormons bok inte finns på nepali. För dem som inte talar engelska så bra, är det svårt att studera evangeliet. De måste acceptera det enbart på tro och så lära sig vad de kan under lektionerna. Också för dem som är ganska bra på engelska är det en kamp.

Fastän dessa ungdomar saknar Mormons bok på nepali, är deras liv uppfyllt av skolan, kyrkan och kulturella aktiviteter. De sjunger, dansar nepalesiska danser och spelar piano. De bowlar och klättrar i berg och har försökt sig på golf och tae-bo. De deltar i serviceprojekt och gläds åt vänner inom och utom kyrkan. De möter livet med entusiasm.

Mitt ibland Nepals otroliga berg och dalar ljuder en klar röst. Den är ung, livfull och full av tro. Dessa tonåringar är pionjärer i ordets sanna bemärkelse. De leder evangeliet framåt i sitt hemland. Dessa unga nyomvända ska fortsätta att kärleksfullt föra sitt folk in i evangeliet tills den dag kommer när detta land öppnar välkomnande portar för missionärerna.

Namaste. ■

Lynne S Topham verkar tillsammans med sin man, W Sanford Topham, i Indienmissionen Bangalore. De är medlemmar i Parowans fjärde församling, Parowans stav, Utah.

Anförtrodd i hennes vård

Annette Candland Alger

En tidig januarimorgon körde min man och jag till sjukhuset för att föda vårt femte barn, Charlotte. Jag hade varit ängslig under havandetiden och sade oroligt till min man: "Tänk om vårt barn inte är som det ska?"

"Då får vi älska henne ändå", svarade han tröstande.

När min dotter äntligen låg vid min sida, undersökte jag henne. Allt såg bra ut. Men när man tog bort henne från mig, frågade jag bestört:

"Vad är det? Är mitt barn inte som det ska vara?"

"Doktorn vill tala med dig", svarade sköterskan. Min mage drogs ihop och mina värsta farhågor kom upp till ytan.

När sköterskan tog bort Charlotte från mig, frågade jag bestört: "Vad är det? Är mitt barn inte som det ska vara?" "Doktorn vill tala med dig", svarade sköterskan.

Läkaren talade snart om för oss att barnet hade Downs syndrom. Sorg, vantro, ilska och skuldkänslor bubbade inom mig.

"Varför vi? Varför Charlotte?" frågade jag. Min värld tycktes för alltid förändrad, och jag visste inte hur jag skulle handskas med situationen.

Charlottes födelse var början på en svår tid. En kort tid senare drabbas min svärmor av stroke. Två av våra bilar gick sönder. Vårt företag fick

svårigheter. Charlottes ögon, öron och hjärta behövde opereras, och läkarräkningarna strömmade in.

En dag när det kändes extra svårt, tog jag med Charlotte till vårt sovrum och bad en modfälld bön. "Himmelske Fader, det här är mer än jag klarar av. Gud, hjälp mig." Långsamt kom jag på fötter och satte på tv-nyheterna för att skingra tankarna.

Huvudnyheten var en flygplansolycka där alla passagerare omkommit. För första gången lyssnade jag på nyheterna på ett annorlunda sätt. "Någons man dog i den olyckan", tänkte jag. "Om jag hade makt att byta, skulle jag då hellre vara änka?"

Nästa nyhet var om en ung man som arresterats för narkotikabrott. Jag tänkte: "Det där är någons son. Skulle jag hellre vara hans mor?" En gryende förståelse medförde en enkel men viktig insikt: Vi får alla prövningar för att hjälpa oss gå framåt.

Jag tittade bort mot Charlotte, och några ord kom tydligt till mitt sinne: "Varför är du så ledsen, när din himmelske Fader sänt dig en ljuvlig liten baby att älska?" Det var mitt svar. Inga flygplansolyckor eller droger – jag hade lilla Charlotte att älska. I stället för att överge mig, anförtrodde mig min himmelske Fader ett barn som behövde extra omsorg. När jag insåg vilket förtroende han visat mig, kände jag bitterheten smälta bort.

Charlotte har lärt oss att känna frid och uppskattning. Även om svåra tider kommer, är hon en omistlig del

av vår familj. Hon är en liten bit av himlen, sänd till oss. ■

Annette Candland Alger är medlem i Enterprise andra församling, Enterprise stav, Utah.

Jag fann inte Gud – han fann mig

Jochen A Beisert

Ar 1975 var min fru Sabine och jag ett ungt gift par med en son på 16 månader. Vi bodde i Celle, som då ingick i Tysklandmissionen Hamburg.

Missionärerna skulle troligen aldrig ha hittat vårt hem, som låg gömt bakom en bensinmack och en bilverkstad. Men de hittade mig – sittande på en bänk på tågstationen en solig junidag. Jag rökte troligen en cigarrett.

De två unga amerikanerna presenterade sig som representanter för en kyrka. Jag minns inte vad vi talade om, men det måste ha varit intressant, för jag gick med på att de skulle komma hem till oss följande dag.

De kom i tid och började diskutera principer som de flesta människor tror på. Både Sabine och jag tyckte om dem och tyckte om samtalet. Men så bytte vi ämne och talade om Gud. Jag talade om för dem att jag varken trodde på Gud eller Jesus Kristus. Missionärerna verkade en smula

modfällda och lämnade en broschyr som berättade om när Jesus Kristus besökte Amerika.

Vi kom inte överens om någon ny tid, men vi läste broschyren och fick intrycket att de här amerikanerna inte var riktigt kloka. Kristus i Amerika! Vem hade någonsin hört talas om något sådant?

En söndag i september befann vi oss i närheten av några vänners hem. Vi hade inte träffat dem på åtskilliga månader. Vi bestämde oss för att hälsa på. De gjorde sig just klara att gå till sin nya kyrka, som de var mycket entusiastiska för. Vi beslöt oss spontant för att följa med dem. Också vi fann atmosfären i grenen intagande, och allt vi hörde var intressant och trovärdigt. Vi var ivriga att komma tillbaka nästa söndag.

Snart lärde vi allt om kyrkan av heltidsmissionärerna och medlemsmissionärer. Broder Horst Klappert hade en kurs för undersökare. Horst och hans hustru Rotraud hade mycket gemensamt med oss. Vi blev goda vänner, och snart fick vi inbjudningar från alla håll av kyrkans medlemmar. Vi upplevde många härliga kvällar som var olika allt annat vi var vana vid.

En av heltidsmissionärerna var en äldste som hette Max Fisher. När vi kom till tredje eller fjärde diskussionen, frågade äldste Fisher mig – *mig*, Jochen Beisert, som inte trodde på Gud – om jag ville be en bön. I samma ögonblick mindes jag något som hade hänt mig över tio år tidigare.

Jag bodde då i Osnabrück i ett stort hyreshus där nästan ingen av de andra hyresgästerna kände varandra. Tvärs över korridoren bodde en äldre kvinna, fru Köhler. En dag frågade hon mig om jag ville trä en nål åt henne. Det gjorde jag gärna, och under de påföljande månaderna hälsade jag på en eller ett par gånger i veckan för att hjälpa henne på olika sätt, eller bara för att pratas vid en stund. Jag var troligen den enda människa hon pratade med på flera månader.

Strax innan jag flyttade till en annan del av staden, bjöd fru Köhler in mig till sin lägenhet och tackade mig för att jag trätt nålen och gjort en del andra småsaker åt henne. Så bad hon mig sitta i hennes älsklingsfåtölj. Hon öppnade en låda, tog fram en gammal psalmbok och sjöng med sin darriga stämma tre verser av psalmen "O store Gud, vi prisar dig".

Mitt hjärta uppmjukades. I det ögonblicket visste jag med absolut visshet att det fanns en Gud, att han var min Fader och att han brydde sig om mig. Det var en upplevelse som gjorde mig ödmjuk. Jag

lovade att komma och hälsa på fru Köhler så ofta jag kunde.

Fem veckor senare stod jag framför hyreshuset igen och ringde på. Genom porttelefonen berättade en obekant röst att fru Köhler hade dött två veckor tidigare. Jag blev mycket ledsen.

Under åren hade min jäktade livsstil tillsammans

med livets prövningar fått mig att glömma den här upplevelsen. Men nu, när jag började be, kom minnet tillbaka till mig och jag hade ett ömsint samtal med min Fader i himlen. Alla närvarande – våra nyligen omvända vänner och missionärerna – kände Anden och rördes nästan till tårar. Några veckor senare, den 18 oktober 1975, döptes jag

Fru Köhler tog fram en gammal psalmbok och sjöng med sin darriga stämma tre verser av psalmen "O store Gud, vi prisar dig".

av äldste Fisher. Sabine döptes av en av våra medlemsmissionärer.

När jag fick min patriarkaliska välsignelse ungefär ett år senare, sade patriarken: "Herren vill tala om för dig att det inte var du som fann honom. Han sökte dig och fann dig i en vis avsikt." Patriarken kunde inte ha känt till hur djup innebörd dessa ord hade för mig.

Så småningom fick Sabine och jag tre barn till, och alla tre växte upp inom kyrkan. Liksom fru Köhler, min kära gamla granne, har vi stor orsak att sjunga: "O store Gud, vi prisar dig". Jag är så tacksam för att han förde mig och min familj till sanningen. ■

Jochen A Beisert är medlem i Worms gren, Mannbeims stav, Tyskland.

Tack, fru Pfeil

Carl Nelson

När jag under en affärsresa kom till min barndoms hemstad Mansfield i Massachusetts, slog jag upp min gamla mellanstadieskolas hemsida. Längs ner på listan över kollegiet stod fru Christine Pfeil, min lärare i engelska i åttonde klass, en person som utövade stor påverkan på mitt liv.

När jag gick i åttonde klass hade vi problem i hemmet som gjorde att jag var ilsken och inte kunde koncentrera mig på skolarbetet. Andra lärare brydde sig inte om min förändrade inställning och sjunkande betyg, men fru Pfeil engagerade sig personligen. Hon accepterade aldrig något mindre av mig än mitt bästa. Ofta skrev hon på min hemuppgift: "Du kan bättre – försök igen." Motsträvt gjorde jag om uppgiften och tänkte: "Jaha, du vill ha något bättre? Här ska du få något bättre!" I hennes klass kände jag mig intelligent och uppskattad. När jag lämnade Qualters Middle School efter åttonde klass, visste jag att jag kunde klara av att studera, tack vare fru Pfeils tro på mig.

När jag såg hennes namn på hemsidan den dagen, kändes det plötsligt oerhört viktigt att så snart som möjligt tala om för henne hur hon påverkat mitt liv. Jag bestämde mig för att hitta

henne, så vid lunchtid nästa dag tog jag ledigt från ett sammanträde och skyndade mig till Qualters.

Jag hade just knackat på fru Pfeils klassrumsdörr, när jag såg henne komma längs korridoren. "Carl Nelson!" utropade hon. "Dig har jag inte sett på 25 år! Vad gör du här?"

Då jag manades att framföra mitt ärende började jag med en gång. "Jag kände att jag ville säga dig personligen

hur viktig du var i mitt liv. I åttonde klass hade jag en del problem, men du förväntade mitt bästa. Det var inte många som krävde mycket av mig då. Såvitt jag minns var din tro på mig det största skälet till att jag började lita på min egen förmåga. Jag vet inte hurdant mitt liv skulle ha blivit utan en lärare som du."

Medan jag talade, tårades fru Pfeils ögon. "Jag måste berätta något för

dig", sade hon. "Jag har alltid velat bli författare, trots att jag trodde Gud ville att jag skulle undervisa. I går kväll kände jag mig sårad över att jag aldrig fått någon uppskattning för mitt arbete. Jag sade till Gud att om jag inte fick något tack redan nästa dag, skulle jag sluta undervisa och börja skriva. Och nu kommer du efter alla dessa år och tackar mig just i dag – den här välsignelsen är nästan för mycket!"

Fru Pfeil och jag kunde inte säga mer. Hennes elever började komma och jag gick, ödmjukt tacksam över att min himmelske Fader låtit mig hjälpa honom hjälpa ett av sina barn. När jag tänker på den korta upplevelsen tillsammans med fru Pfeil, är jag övertygad om att vem vi än är eller vilken kyrka vi än tillhör, så arbetar vår kärleksfulle Fader i våra liv för att besvara våra böner. ■

Carl Nelson är medlem i Hingbams församling, Hingbams stav, Massachusetts.

Carl Nelson!"
utropade fru
Pfeil. "Dig har
jag inte sett på 25 år!"

Visste du det här?

Nauvoos mässingsorkester

Vägen till Saltsjödal var inte bara tårar och umbäranden. De heliga var ett muntert folk trots sina omständigheter, och de lyckades sjunga och dansa vid många tillfällen under färden västerut.

Med början 1842 spelade Nauvoos mässingsorkester, under ledning av William Pitt, till Nauvoolegionens exercis och även vid speciella tillfällen. När de heliga lämnade Nauvoo, underhöll orkestern längs vägen. Medan de heliga färdades genom Iowa uppträdde orkestern för nybyggare längs vägen och tjänade på så sätt ihop pengar och förnödenheter till resan. Under färden västerut började orkestermedlemmarna gå olika vägar, men Nauvoos mässingsorkester återförenades senare i Utah och spelade tillsammans en tid.

"Kom, kom, Guds folk"

De flesta av oss ser troligen psalmen "Kom, kom, Guds folk" som en hymn för pionjärerna. Och den skrevs av en medlem av det första kompaniet pionjärer som lämnade Nauvoo 1846.

William Clayton oroadade sig för sin hustru. Han var tvungen att lämna henne i Nauvoo eftersom hon var

med barn och inte klarade av att resa. När han skrev "Kom, kom, Guds folk" hade han just fått nyheten om sin sons födelse och visste att hans familj snart skulle vara tillsammans igen. Han skrev egentligen nya ord till en gammal melodi. De nya orden blev snabbt populära bland de heliga som var på vandring och som behövde upplyftande musik för att klara av färdens prövningar.

Många pionjärer dog innan färden var över, men deras trofasthet har gett

oss bättre tider. Det är vårt ansvar att föra vidare den trofasthet de lämnat efter sig i arv deras arvedel av trofasthet och förkunna "Allt är väl! Allt är väl!" (Psalmer, nr 30).

"Liksom 1847 års pionjärer, som gav sig av västerut längs en led som förde dem relativt nära flo-

ders livsuppehållande färskvat-
ten, behöver vi följa och ta del
av ta del av Kristi levande vat-
ten för att styrka vår tro och
uppehålla våra ansträngningar
medan vi färdas på jordelivets
väg."

Äldste M Russell Ballard i de tolv apostlarnas kvorum, "Ni har inget att frukta av färden", *Liahona*, juli 1997, s 61.

Testa dina kunskaper

1. När de heliga lämnade Winter Quarters (se L&F 136), organiserade president Brigham Young dem i kompanier på hundra, femtio och tio, med befälhavare för varje kompani. Vad kallades huvudstyrkan av de heliga, över vilka president Young presiderade?

- Brighams pionjärer
- Sions här (läger)
- Israels här

2. Hur lång tid tar det att köra bil från Winter Quarters i Nebraska till Saltsjödal?

- Omkring 8 timmar
- Omkring 15 timmar
- Omkring 34 timmar

3. Hur lång tid tog det för president Young och hans kompani att färdas från Winter Quarters till Saltsjödal?

- Omkring 3 månader
- Omkring 5 månader
- Omkring 8 månader

Svar: 1c, 2b, 3a

Så kan du använda *Liahona* juli 2003

Förslag till samtalsämnen

- "Att följa i tro", s 16: Äldste Joseph B Wirthlin påminner oss om att vi har en tacksamhetsskuld till dem som gått före oss och föreslår att vi kan betala en del av skulden genom att tjäna andra. Diskutera olika sätt för dig och din familj att tjäna. Ha som mål att utföra något konkret tjänande före nästa hemafton. Kom ihåg, medan ni tjänar, att uppoffringar och osjälviskhet länkar er till pionjärer som gjorde uppoffringar för att bygga riket.

- "Ta examen med heder", s 34: Tala om några möjligheter vi som sista dagars heliga har att "stå för någonting". Diskutera hur våra val kan ha en positiv eller negativ inverkan på andra.

- "Bönens livlina", s LS2: President James E Faust berättar om en familj som fick uppleva att en bomb föll ner utanför deras hem. Bombgruppen var förbluffad över att bomben inte exploderat, men familjen visste. Tala om vad som kan hända när familjer ber tillsammans.

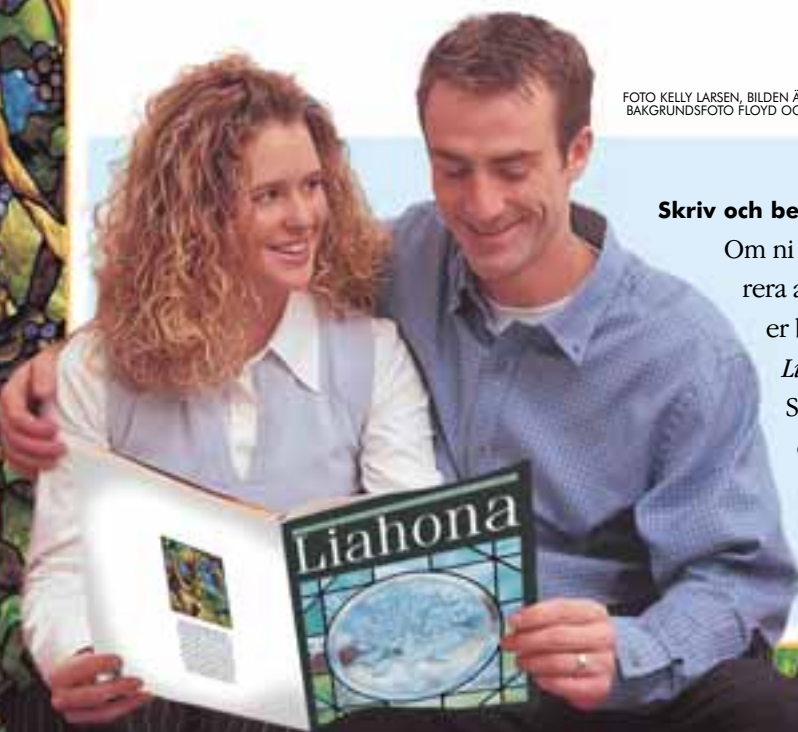
FOTO KELLY LARSEN, BILDEN ÄR ARRANGERAD;
BAKGRUNDSFOTO FLOYD OCH TOM HOLDMAN

Skriv och berätta om en minnesvärd jul

Om ni upplevt något särskilt minnesvärt en jul som kan inspirera andra och hjälpa dem känna julens anda, så delge gärna er berättelse. Sänd ert bidrag till Christmas Memories, *Liabona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-3220, USA; eller via e-mail till cur-liahona-imag@ldschurch.org. Var god uppge fullständigt namn, adress, telefonnummer och församling och stav (eller gren och distrikt).

Ämnen i detta nummer

LS=Lilla stjärnan	
Apostlar	31, LS4
Besöksverksamheten	25
Bön	LS2
Familjens hemafton	48
Familjerelationer	2, LS2, LS16
Förberedelse	22, 25
Föredöme	16, 34
Handikapp	42
Helbrägdagörelse	LS7
Hemundervisning	7
Jesus Kristus	26, LS4, LS7
Konst	8
Kyrkans historia	47
Ledarskap	48, LS4
Lydnad	25, LS14
Motgångar	42
Normer	34
Nya testamentet	31, LS4, LS7
Offer	21, LS10
Omvändelse	42
Pionjärer	8, 16, 36, 47, LS10, LS13
Primär	LS14
Skriftstudier	31, LS14
Tacksamhet	42
Tempel och tempeltjänst	2, 8, 22, 26, LS9, LS10
Tjänande	21, 42
Tro	16, LS16
Undervisning	42, 48
Uppståndelsen	26
Visdomsordet	34
Världsomfattande kyrka	36
Äktenskap	2

Lilla stjärnan

Bönens livlina

Ibland tar vi bönen för given. President James E Faust påminner oss om vilken stor förmån det är att kunna tala direkt till vår himmelske Fader.

PRESIDENT JAMES E FAUST

Andre rådgivare i första presidentskapet

Jag bär vittnesbörd om bönens betydelse. Att kunna nå vår Skapare genom vår Frälsare är förvisso en av de stora förmåner och välsignelserna i vårt liv. Det kan aldrig uppstå något mekaniskt eller elektroniskt avbrott när vi ber. Det finns ingen gräns för hur många gånger eller hur länge vi kan be varje dag. Det finns ingen gräns för hur många behov vi kan be om i varje bön. Gud är tillgänglig när som helst och var som helst.

När Gud satte människan på jorden blev bönen en livlina mellan människorna och Gud ...

Vi har förmånen att få be dagligen om sådant som är av stor eller liten betydelse i våra liv. Reflektera över Amuleks ord. Han uppmanade oss att, när vi är på våra betesmarker, be för våra hjordar, att be i våra hus, både morgon, middag och afton (se Alma 34:20–21) ...

Amuleks råd kan i vår tid vara en hustrus innerliga bön: "Välsigna Jason och beskydda honom när han tjänar vårt land i denna tid av krig." En mors bön: "Jag ber dig att välsigna min kära Jane så att hon fattar rätta beslut." En fars bön: "Käre himmelske Fader, välsigna Johnny på hans mission." Ett barns bön, "så att jag inte ska

vara stygg i dag" eller "så att alla har nog att äta" eller "så att mamma snart blir frisk" ...

Frälsaren sade: "Bedjen till Fadern i edra familjer och alltid i mitt namn, på det edra hustrur och barn må bli välsignade" (3 Nephi 18:21). I våra dagar uppmanar kyrkan oss att hålla familjebön varje kväll och varje morgon ...

Familjebön ger stor kraft och stort stöd [en varaktig kraft som hjälper oss förändras till det bättre]. Under andra världskrigets mörka tid föll en 225-kilosbomb ner i Liverpool, England, utanför huset där broder Patey, en ung far, bodde. Men bomben exploderade inte. Hans hustru hade dött, så han var ensam om att fostra sina fem barn. Han samlade dem till familjebön mitt i denna bekymmersamma situation. De "bad alla ... innerligt och när de hade avslutat bönen sade barnen: 'Pappa, det ordnar sig. Vi är säkra i vårt hem ikväll.'

Så gick de och lade sig – tänk er det – med en fruktansvärd bomb alldeles utanför dörren som låg till hälften under marken. Om den hade exploderat skulle den förmodligen ha förstört fyrtio eller femtio hus och dödat två- till trehundra personer ...

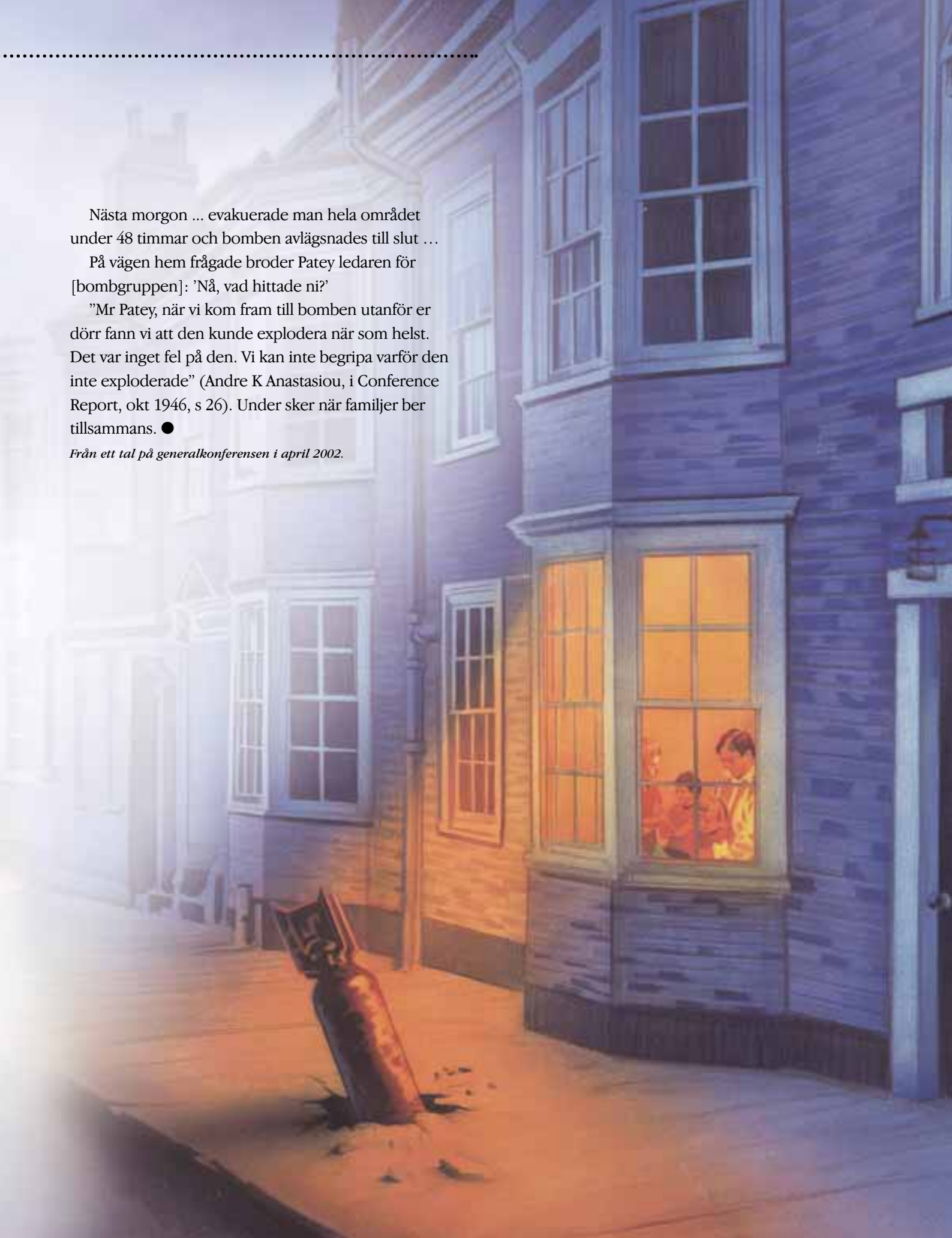

Nästa morgon ... evakuerade man hela området under 48 timmar och bomben avlägsnades till slut ...

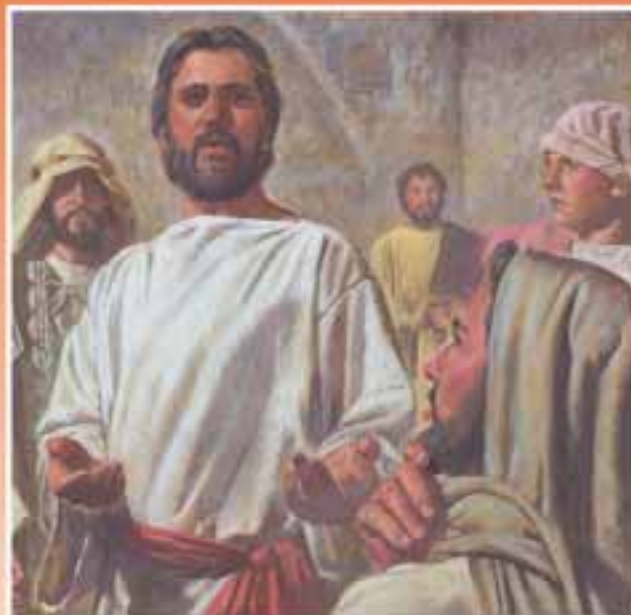
På vägen hem frågade broder Patey ledaren för [bombgruppen]: 'Nå, vad hittade ni?'

"Mr Patey, när vi kom fram till bomben utanför er dörr fann vi att den kunde explodera när som helst. Det var inget fel på den. Vi kan inte begripa varför den inte exploderade" (Andre K Anastasiou, i Conference Report, okt 1946, s 26). Under sker när familjer ber tillsammans. ●

Från ett tal på generalkonferensen i april 2002.

APOSTLARNAL LEDER KYRKAN

ILLUSTRATIONER ROBERT T. BARRETT

Efter sin uppståndelse var Jesus tillsammans med sina apostlar i 40 dagar. Han lärde dem mycket om evangeliet och sin kyrka.

Apostlagärningarna 1:1–3

Han sade åt dem att undervisa alla människor om evangeliet. Han sade också att han skulle lämna dem snart, men att den Helige Anden skulle komma och hjälpa dem.

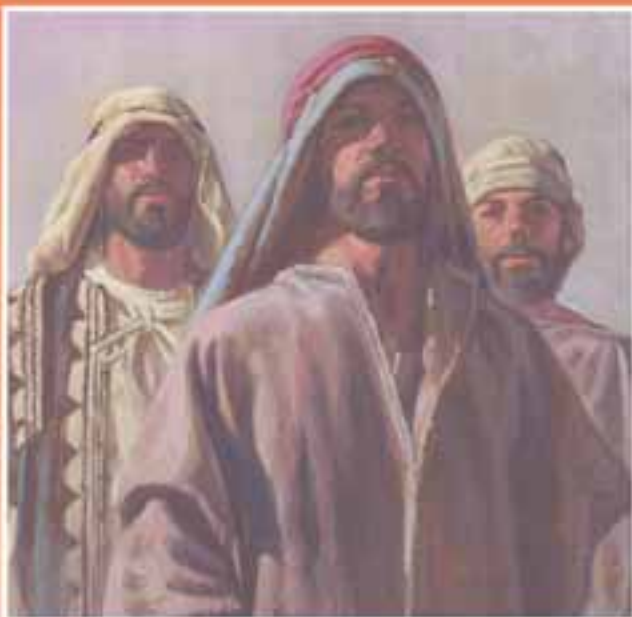
Apostlagärningarna 1:4–8

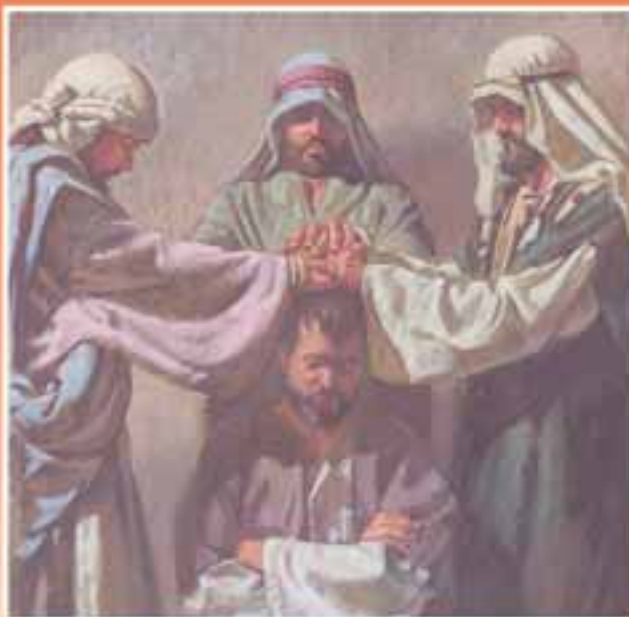
De såg honom fara upp till sin Fader i himlen. Två män i vita kläder sade till apostlarna att Jesus skulle komma tillbaka från himlen en dag.

Apostlagärningarna 1:9–11

Apostlarna var nu kyrkans ledare på jorden. Petrus utsågs till president, och Jakob och Johannes var hans rådgivare. Just då fanns det bara 11 apostlar – Judas var ju död.

Matteus 16:18–19; 27:3–5; Läran och förbunden 81:1–2; James E Talmage, Jesus Kristus, s 215.

Vår himmelske Fader sade till dem att välja Mattias som apostel, så att de blev 12 igen. Alla dessa hade prästadömet

Apostlagärningarna 1:15–17, 21–26; Läran och förbunden 102:8

Apostlarna och de andra lärjungarna hade tro på Herren. De lydde hans befallningar, och de älskade varandra.

Apostlagärningarna 2:41–47

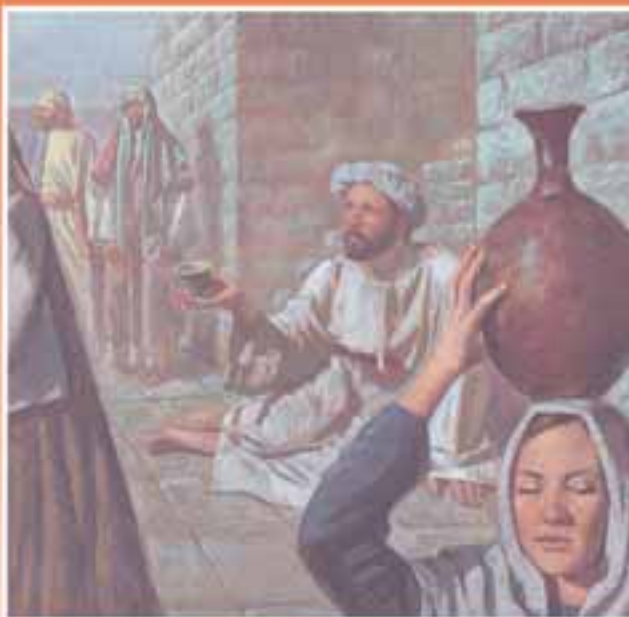

Med prästadömet och den Helige Andens kraft kunde apostlarna uträtta mycket. De botade sjuka. De var missionärer. De undervisade om Jesus och hans evangelium. Många trodde på apostlarnas ord och blev medlemmar i kyrkan. De som anslöt sig till kyrkan kallades heliga.

Apostlagärningarna 2:2–4, 32–33, 36–43, 47; 3:1–7; Romarbrevet 1:7

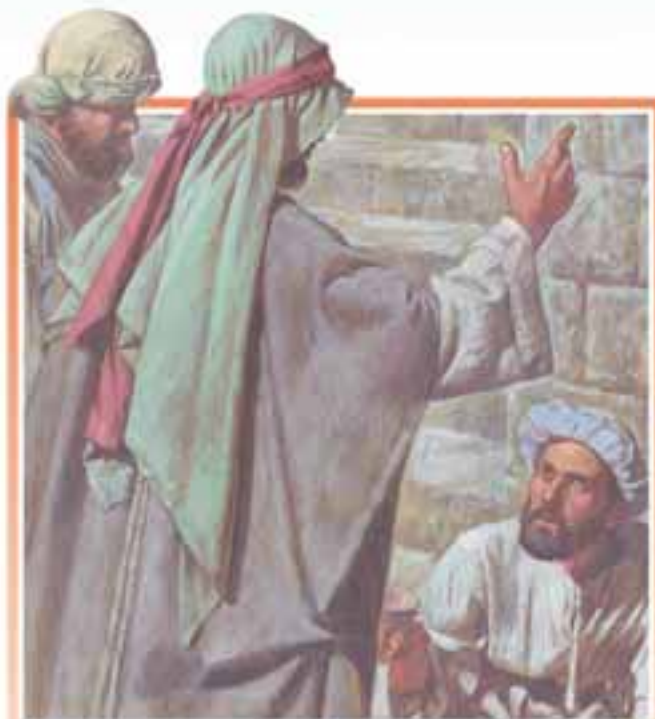

PETRUS BOTAR EN MAN

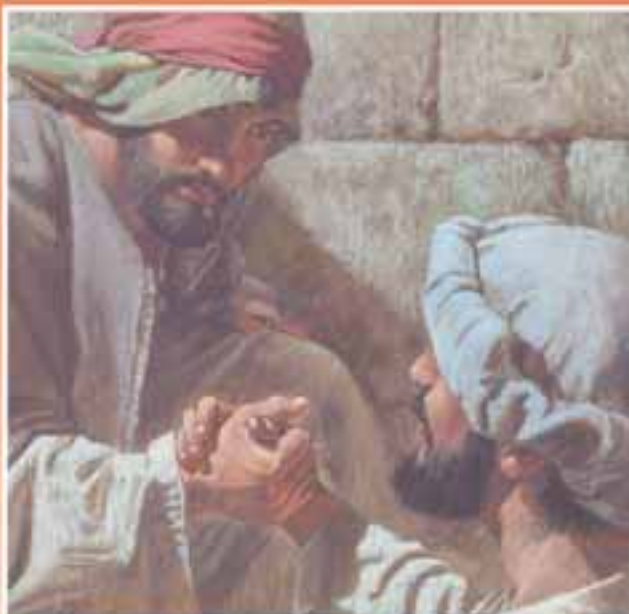
En man som inte kunde gå bars av sina vänner till templet varje dag. Han satt vid dess portar och tiggde pengar. En dag såg Petrus och Johannes honom.

Apostlagärningarna 3:1–2

När de kom närmare, bad han dem om pengar. Petrus sade att han inte hade några, men att han skulle ge honom något som var mera värt.

Apostlagärningarna 3:3–6

Petrus välsignade honom i Jesu Kristi namn och botade honom och hjälpte sedan mannen att resa sig upp.

Apostlagärningarna 3:6–7

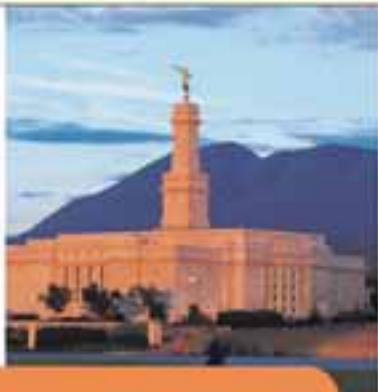
Mannen började gå för första gången i sitt liv! Många människor såg mannen gå och hoppa. De visste att det var ett under. De visste att Petrus hade Guds kraft. Petrus talade om för dem att Jesus Kristus hade gett honom makten att bota mannen. Petrus var en stor missionär och hjälpte många att tro på och följa Jesus Kristus.

Apostlagärningarna 3:8-13, 16; 4:4

Tempelbilder

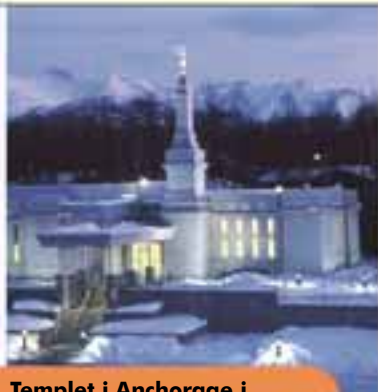
Varje nummer av *Lilla stjärnan* under 2003 innehåller tempelbilder. Ta ut tempelbilderna ur tidningen, klistra upp dem på tjockt papper och klipp ut dem. Samla bilderna som påminnelse om templens betydelse.

Templet i Monticello i Utah

Invigt den 26 juli 1998
av president Gordon B Hinckley

FOTO JOHN LUKE

Templet i Anchorage i Alaska

Invigt den 9 januari 1999
av president Gordon B Hinckley

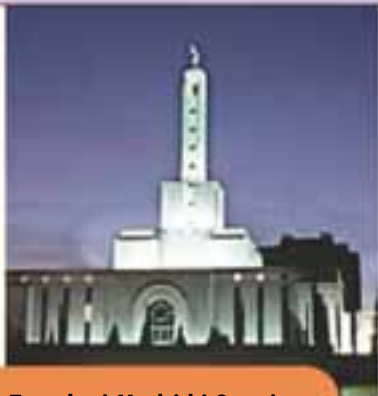
FOTO BAY HAFEN

Templet i Colonia Juárez i Chihuahua, Mexico

Invigt den 6 mars 1999
av president Gordon B Hinckley

FOTO GREG HILL CHURCH NEWS

Templet i Madrid i Spanien

Invigt den 19 mars 1999
av president Gordon B Hinckley

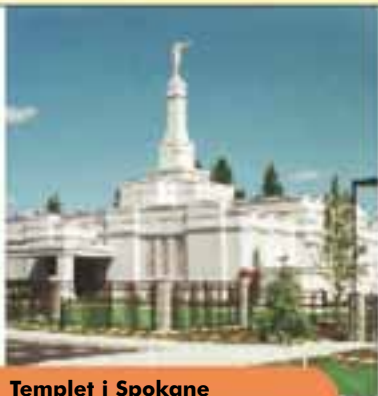
Templet i Bogotá i Colombia

Invigt den 24 april 1999
av president Gordon B Hinckley

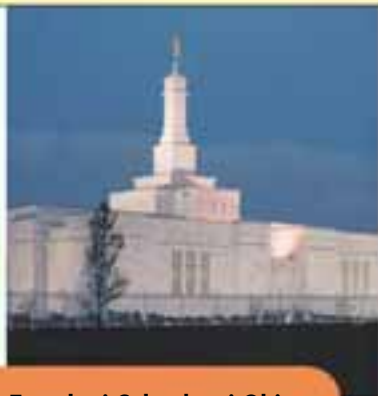
Templet i Guayaquil i Ecuador

Invigt den 1 augusti 1999
av president Gordon B Hinckley

Templet i Spokane i Washington

Invigt den 21 augusti 1999
av president Gordon B Hinckley

Templet i Columbus i Ohio

Invigt den 4 september 1999
av president Gordon B Hinckley

Bismarck i North Dakota

Invigt den 19 september 1999
av president Gordon B Hinckley

Bens gåva

HOWARD R DRIGGS

Baserad på en händelse som inträffade på 1840-talet i Nauvoo

ILLUSTRATIONER JULIE OLSON

"Ingen av er [kan] vara min lärjunge, om han inte avstår från allt han äger" (Luk 14:33).

Ben älskade sin fars vagnsverkstad. Där pågick ständigt livlig verksamhet, och musiken från sågar, hyvlar, hammare och stämjärn fyllde luften dagen lång.

"Gå inte för nära arbetarna", varnade hans far ofta den nyfikne pojken. "Och låt bli de skarpa verktygen."

"Men jag vill göra en egen vagn, pappa. Varför får jag inte det?"

Sådan vädjan förtjänade honom vanligtvis några bräder, några verktyg och en plats lite åt sidan, där han kunde hamra av hjärtans lust.

Så kom den glädjedag när hans far lovade att göra en vagn åt honom till hans födelsedag. Den skulle bli precis som en av de stora – fastän mindre.

"Tänk bara", sade han till sin mamma, "en riktig vagn – bara min!" Jag kan skjutsa lillebror och jag kan köra hem varor åt dig från affären. Det blir väl bra?"

Mamma höll med om att det vore det. Hon var nästan lika glad som sin son.

På sin födelsedags morgon vaknade Ben och fann att hans dröm blivit verklighet. Där i vardagsrummet stod en fin ny vagn, gnistrande nymålad. Tårar fyllde mors och fars ögon när deras lycklige son gav dem varsin kärleksfull kram. Så

sprang han upp och ner längs gatan för att visa sina vänner den fina presenten.

Ben höll sitt löfte och skjutsade sin lillebror många gånger. Han sprang också villigt ärenden åt sin mamma. Ben och hans hund Bones blev en välbekant syn på Nauvoos gator. Med sin fars hjälp gjorde Ben en sele och tränade det kloka djuret att dra vagnen och sin unge herre runt gatorna nära hemmet.

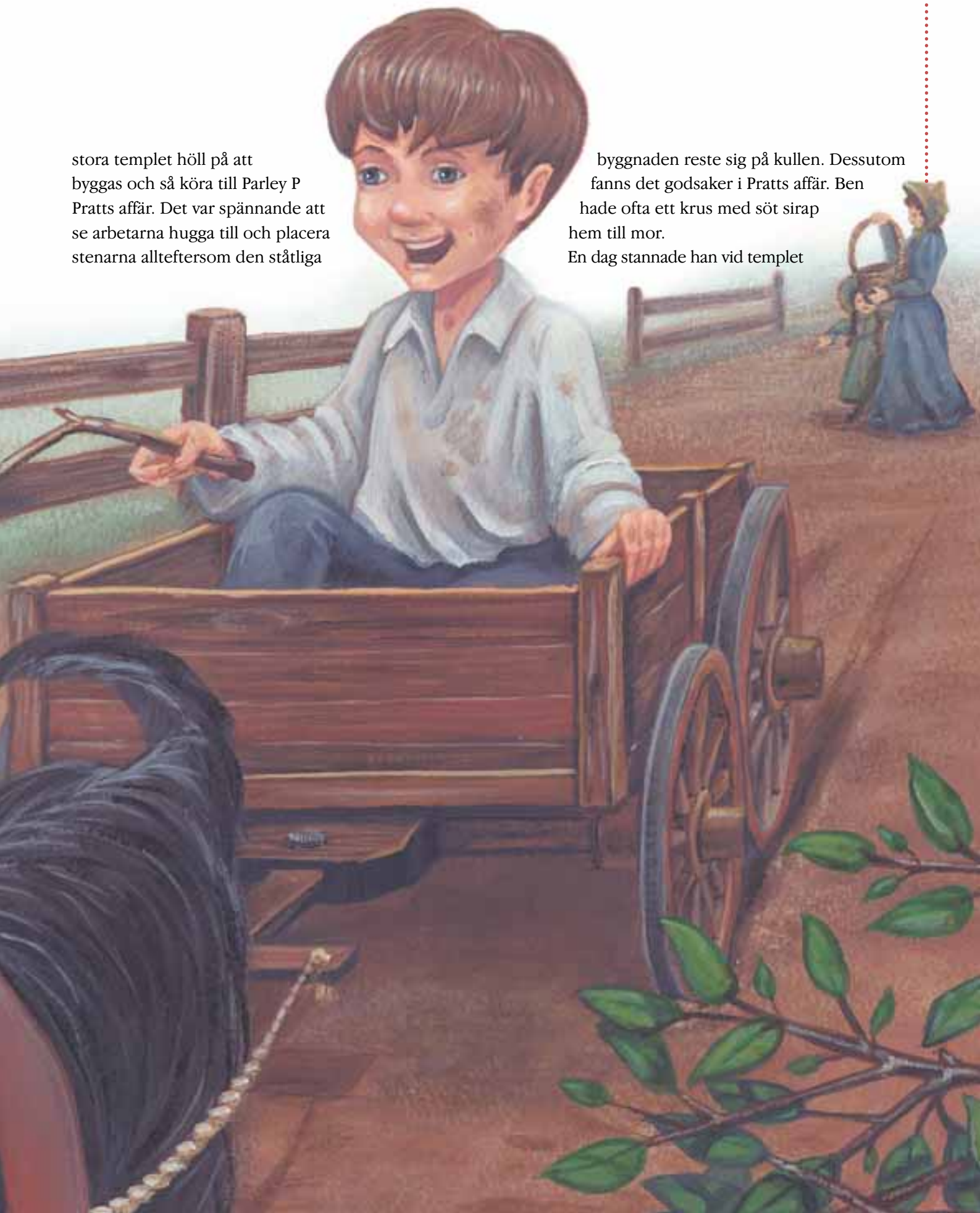
Ett av de ärenden Ben tyckte bäst om var att starta längs Mulholland Street, köra runt den tomt där det

stora templet höll på att byggas och så köra till Parley P Pratts affär. Det var spännande att se arbetarna hugga till och placera stenarna allteftersom den ståtliga

byggnaden reste sig på kullen. Dessutom fanns det godsaker i Pratts affär. Ben hade ofta ett krus med söt sirap hem till mor. En dag stannade han vid templet

för att se på när en arbetare högg till en sten. Att se mejseln skickligt hugga flisa efter flisa av stenen var så fängslande att Ben glömde bort tiden. Han märkte inte att två arbetare också stannat upp och tittade uppmärksamt på hans lilla vagn.

"Den där vagnen skulle vara jättebra att dra omkring våra verktyg i", sade en av männen. "Pojk, vad sägs om att låta oss använda vagnen till tempelbygget?"

"Å nej, det kan jag inte", svarade Ben.

Mannen såg skarpt på honom.

"Visst är det din far som har den stora vagnsverkstaden?"

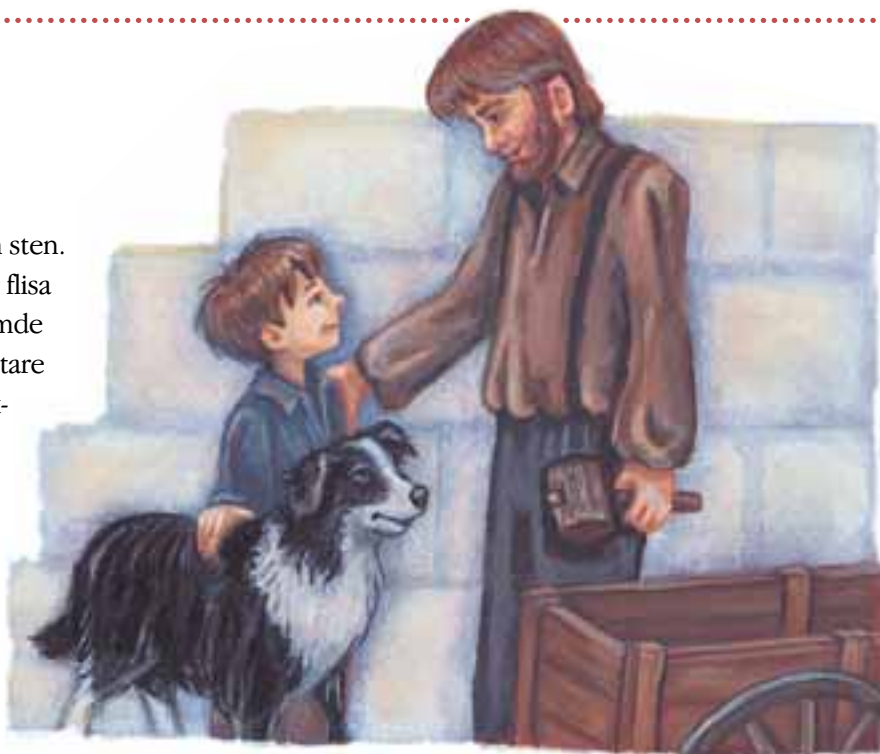
"Jovisst."

"Nå, vi ska prata med honom om saken."

Skrämd av utsikten att förlora sin dyrbara vagn sprang Ben hem med Bones i hälarna. När han kom hem, brast han i gråt. "Mamma, du låter dem väl inte ta den?"

Modern tittade bestört upp. "Vad pratar du om, Ben?"

"Några karlar vid templet frågade om de fick ha min vagn att dra verktyg i. När jag sa att de

Den kvällen hade Ben och hans föräldrar ett förtroligt samtal. "Du förstår, Ben, alla ger något för att hjälpa till att bygga templet", sade far. "Jag vet hur mycket du tycker om vagnen, och jag tvingar dig inte att ge bort den. Men tänk på saken. Be din himmelske Fader om hjälp att bestämma vad du ska göra. Det är Herrens hus vi bygger."

"Jag vet att du gör det som är rätt", sa Bens mor. Vid sängdags kysste hon hans tårdränkta ansikte, klappade honom på det rufsiga håret och gick så att han kunde be aftonbön själv.

Nästa morgon drog Ben sin vagn längs Mulholland Street och bort till tempeltomten, följd av sin trofasta hund. Han gick fram till den man som tycktes föra befälet och sade: "Jag har min vagn med till er, för att hjälpa karlarna bygga templet."

Den vänlige mannen såg Ben i ansiktet och svarade rörd: "Gud välsigne dig, min gosse. Jag vet vad det här betyder för dig. Ingen har gjort en större uppoffring för att hjälpa till att bygga Nauvootemplet." Han grep Ben milt om axlarna.

Ben gick långsamt hem med Bones vid sin sida. Han hade gjort sin del. ●

"Två kompletterande egenskaper är uppenbara i våra pionjärs liv – både tidigare och nuvarande – osjälviskhet och offervilja."

Äldste Dallin H Oaks i de tolv apostlarnas kворum: "Följ pionjärerna", Liahona, januari 1998, s 74.

inte fick den, sade de: "Vi ska prata med din far."

"De kanske bara skojade. Kom nu, du är sen till maten. Du mår bättre när du ätit."

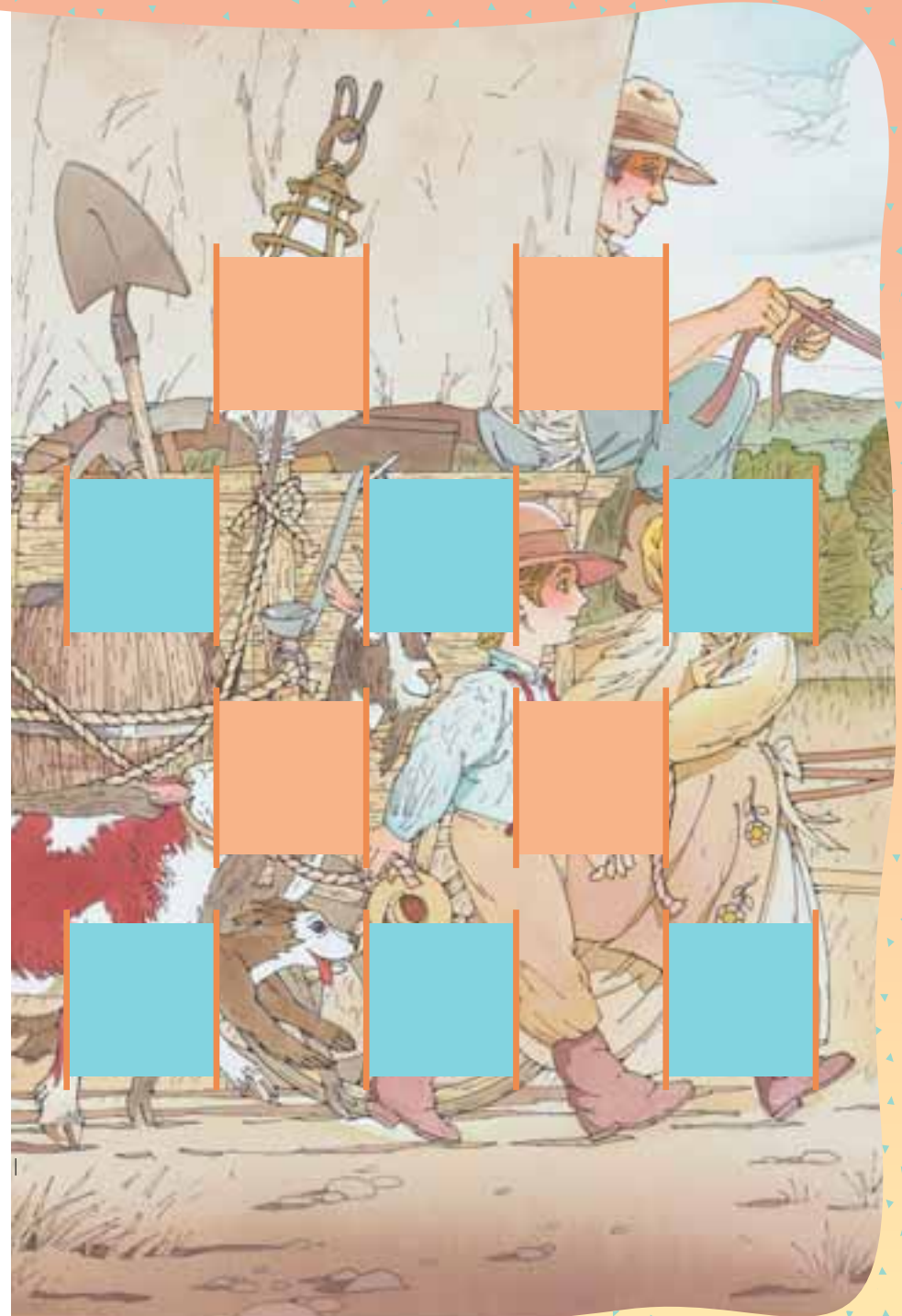
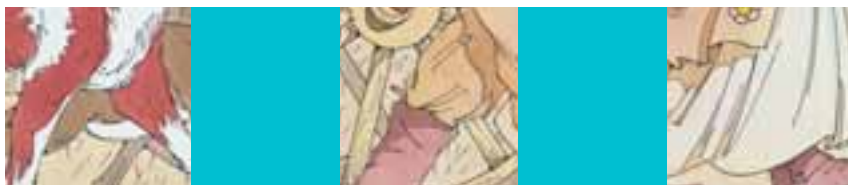
Men hans oro hindrade honom från att äta mycket. Och strax efter det att hans far till sist kommit hem, visade sig samma två män vid dörren.

Berättelsen är tagen ur Ben the Wagon Boy och omarbetad. Författaren, Howard R Driggs, är son till Benjamin Woodbury Driggs, Ben i berättelsen.

VÄV EN PIONJÄRBILD

Pionjärbarnen mötte svårigheter och faror på vägen västerut, men de hade roligt också. Du kan göra en bild av vad de upplevde genom att klistra upp den här sidan på kartong. Klipp sedan ut bildremarna och pionjärbilden. Skär slitsar längs de tjocka strecken i rutorna på bilden. Stick remarna genom slitsarna. Du kan tejpa fast ändarna på de lösa remarna på bilden.

”FÖLJ MIG”

VICKI F MATSUMORI

**”Alla är ni Guds barn genom tron på Kristus Jesus”
(Galaterbrevet 3:26).**

Petrus och Andreas försörjde sig på fiske. En dag när de kastade ut sina nätt i Galileiska sjön, såg de Jesus från Nasaret. Jesus sade till dem: ”Följ mig.”

Trots att Petrus och Andreas var mitt uppe i sitt arbete, ”lämnade de [genast] näten och följde honom”.

Jesus bjöd sedan två andra fiskare, Jakob och Johannes, att följa honom och även de ”lämnade [genast] båten och sin far och följde honom”. (Se Matteus 4:18–22.)

Har du någonsin undrat vad du skulle göra om du såg Frälsaren och han ropade till dig: ”Följ mig”? Skulle du lämna det du höll på med för att följa honom?

Också i dag inbjuds vi att följa Frälsaren. Hur kan vi följa honom? Vi följer Jesus Kristus när vi tror på honom, omvänder oss från det vi gjort fel och blir döpta. Vi följer honom när vi lyssnar på den Helige Andens maningar, den levande profetens ord och våra föräldrars visa råd. Vi följer honom när vi väljer det rätta.

Liksom hans forna lärjungar blir vi välsignade när vi tar emot Frälsarens kallelse: ”Följ mig.” Äldste Joseph B Wirthlin, medlem i de tolvskvorum, sade: ... ”Jag ger er mitt vittnesbörd att de som i tro ... följer Frälsaren får uppleva glädje utöver sin förmåga att förstå” (”Följ mig”, *Liabona* juli 2002, s 18).

Skriftställelabyrint

1. Klistra upp sidan 15 på kartong. Klipp sedan ut den stora rektangeln och labyrintens delar längs de prickade linjerna.

2. Sök upp det skriftställe som varje bit av labyrinten syftar på, finn den person eller de personer som nämns i detta skriftställe på den stora rektangeln och klistra denna del av labyrinten på den delen av den stora rektangeln.

3. Finn stigen genom labyrinten som leder till Frälsaren.

4. Sätt upp labyrinten som påminnelse om ditt val att följa Jesus Kristus.

Förslag för samlingsstunderna.

1. *Gå igenom Jesu undervisning om bön genom att läsa och diskutera Matteus 6:7–13. Förklara att Jesus också lärde oss genom exempel att vi kan be när som helst och var som helst. Ge varje klass ett av följande skriftställen: Matteus 14:23; Matteus 26:36; Markus 1:35; Markus 6:46; Lukas 3:21; Lukas 5:16; Lukas 6:12; Lukas 18:1. Låt dem upptäcka var eller när man kan be. Låt sedan ett barn från varje klass rita en enkel bild som illustrerar den klassens skriftställe. Låt resten av Primär gissa den tid eller plats som illustrerades och sedan söka upp skriftställena och läsa dem högt. Sjung en sång eller en psalm som handlar om bön. Diskutera ytterligare platser och tider när vi kan be (se Alma 34:17–27). Berätta om ett bönesvar och bär vittnesbörd om att vår himmelske Fader besvarar barnens böner på det sätt som är bra för dem.*

2. *Inbjud vuxna att läsa eller recitera ur minnet sina favoritskriftställen och berätta om i vilket sammanhang skriftstället gavs. Låt dem berätta hur skriftstället hjälper dem följa Frälsaren. Betona att vi får hjälp till att följa Frälsaren i tro genom att lära oss om Jesus i skrifterna och lyda hans lärdomar. Sjung en sång eller en psalm om att följa Frälsaren. Hjälp barnen tala om ett skriftställe som är meningsfullt för dem. För dem som behöver hjälp att välja ett skriftställe kan du skriva upp välbekanta skriftställen på tavlan. Låt varje barn skriva av ett skriftställe på ett papper (du kanske behöver hjälpa de mindre barnen att skriva av ett skriftställe). Föreslå att de sätter upp skriftstället hemma, där de kan lära det utantill under veckan. Uppmana dem att vara beredda att läsa upp sitt favoritskriftställe följande söndag. ●*

Alma och Helam döps.

**De 2000 krigarna tviv-
lade inte.**

**Paulus vittnar om
Kristus.**

**Nephi talar om för
sin far att han vill
lyda Herren.**

**Enos ber och
blir välsignad.**

**Petrus och Andreas
lägger ner sina nät
och följer Frälsaren.**

**Mosiahs söner
söker i skrifterna.**

Jakob går till templet.

**Jesu lärjungar tar
del av sakramentet.**

**Tio spetälska lyder
och blir botade.**

**Naaman lyder
profeten Elisa.**

**Israels barn helgar
sabbatsdagen.**

**Alma 53:22;
56:46–48, 54–56**

**2 Moseboken
31:12–17**

Enos 1:4–5

Lukas 17:11–19

Apostlagärningarna 18:5

Matteus 4:18–20

1 Nephi 3:7

MB Jakob 2:2

Mosiah 18:12–14

Matteus 26:26–28

Alma 17:2

2 Kungaboken 5:1–17

Trons sköld

Visste du att president Boyd K. Packer tycker om att måla och skulptera i trä? Han undervisar oss om att tro på Jesus Kristus.

PRESIDENT BOYD K PACKER

Tillförordnad president för de tolv apostlarnas kворum

Herren uppenbarade varför ”han gav några till apostlar, andra till profeter”. Det var för att ”de skulle utrusta de heliga till att utföra sin tjänst att bygga upp Kristi kropp, tills vi alla når fram till enheten i tron och i kunskapen om Guds Son” (Ef 4:11–13).

Apostlarnas – presidentskapets och de tolv – uppdrag är alltså att leda oss till enheten i tron.

Ända från begynnelsen vill motståndaren [Satan] dela upp oss, splittra oss och, om han kan, förgöra oss. Men Herren sade: ”Upplyften därför edra hjärtan och fröjden eder ... och ikläden eder hela min vapenrustning, så att I kunnen stå emot på den onda dagen ... Tagen *trons sköld* med vilken I skolen kunna utsläcka den ondes alla brinnande pilar” (1&F 27:15, 17 kursivering tillagd) ...

Denna trons sköld tillverkas inte på fabrik, utan hemma ...

Det yttersta syftet med all vår undervisning är att förena föräldrar och barn i tron på Herren Jesus Kristus, så att de är lyckliga

i hemmet, beseglade i ett evigt äktenskap, sammanlänkade med förfäderna och förvisade om upphöjelse i vår himmelske Faders närhet ...

Den plan som Fadern tänkt ut kräver att man och kvinna, make och maka i samarbete utformar en trons sköld åt varje barn, en sköld som sitter så väl att den varken kan dras av eller genomträngas av brinnande pilar ...

I kyrkan kan vi undervisa om det material av vilket trons sköld tillverkas: vördnad, mod, kyskheter, omvändelse, förlåtelse och medkänsla. I kyrkan kan vi lära hur man sätter samman och fogar ihop dem. Men själva tillverkningen och utprovningen av trons sköld hör hemma i familjen. ●

Från ett tal på generalkonferensen i april 1995.

Jesus undervisar folket vid stranden, James J Tissot
"Sedan började han undervisa vid sjön igen ... Han använde många liknelser, när han undervisade dem" (Mark 4:1–2).

Motiven till glasmålningarna i Winter Quarters-templet i Nebraska har tagits ur skrifterna. *Ovan*: Frälsaren lärde: "Jag är vinstocken" (Joh 15:5). *Omslagets främre sida*: Denna etsade glaspanel påminner oss om en berättelse om aronska prästadömet i Gamla testamentet, där "Mose [gick] in i vittnesbördets tält, och se, Arons stav för Levi hus grönskade, och den hade knoppar och utslagna blommor och mogna mandlar" (4 Mos 17:8). Se "Historiska ögonblick i nytt ljus", s 8.